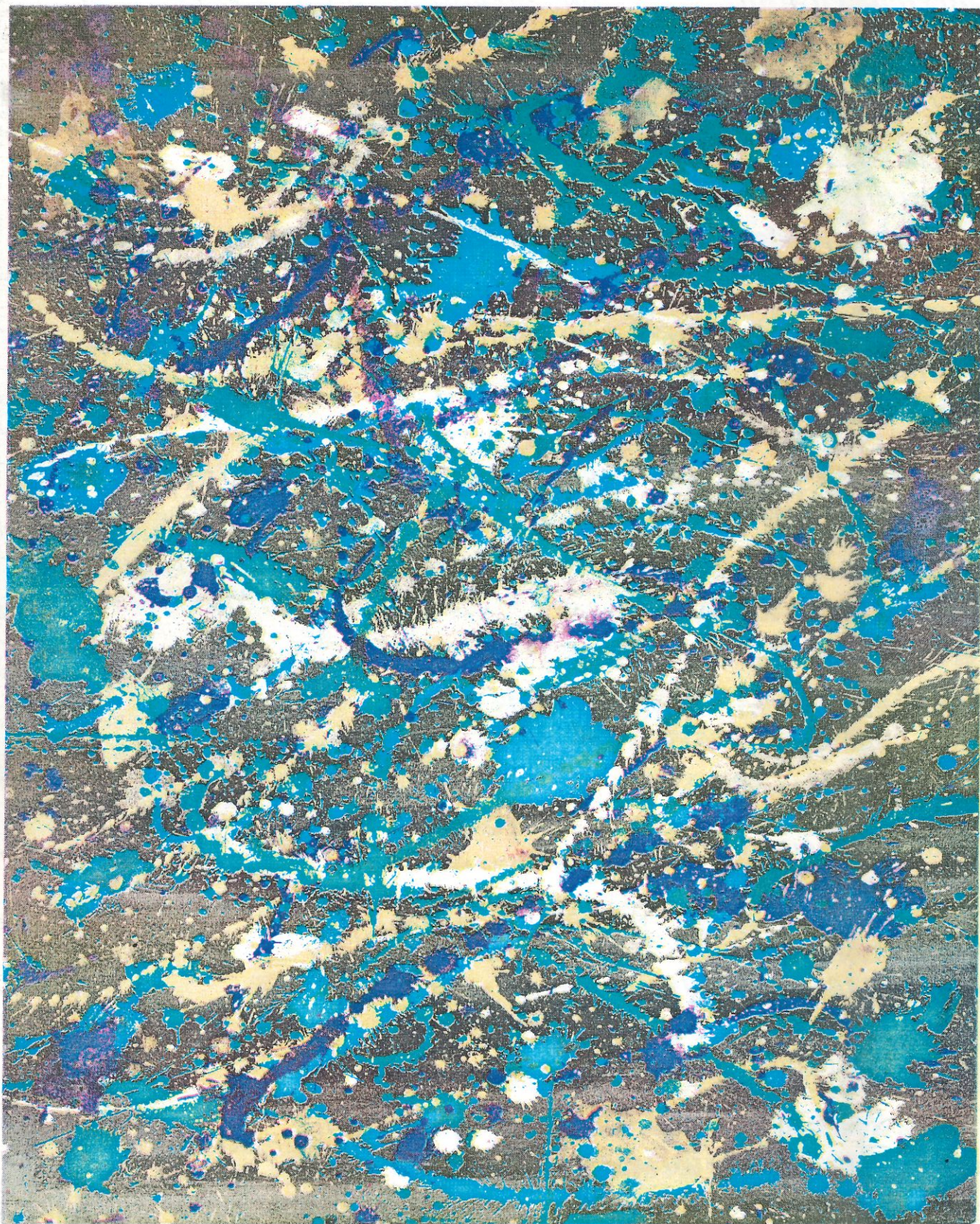


ГИМНАЗИЈАЦ

БРОЈ 6

МАЈ 1997



Месеци и дани су вечни џуџици
и године које џролазе,
џакође су џуџици.

На увелу џрану, У сиромашној одећи
сџала је врана, џосџајемо леџи
јасењи сџџон. кад џосмаџрамо месеци!

Заробџице ме
вечерњи ладолежи... Сџџџм
сам занесен.

Зашџџо џако силно
осеџџих јесенае сџџаросџи?
Пџиџице. Облаци.

Краџџко џџражење заклона џред џљусак
живџџи, чини се
није друџо.

Јесам ли ја човек који сања да је леџџџир,
или сам леџџџир који сања да је човјек?

Сџџраџна судџина.
Под џлемом убџџеноџ
џева цврчак.

Занемоџаџ на џуџџу. У џаду
Изнад увелих ливада џросеџџа своју росу
кружи мој сан. цвеџи камелије.

Живџи само дваџџџи:
када се родиџи,
и када џоџледаџи у лице смрџиџи.

На белој хризанџџџџи
нећџи видеџи
ни џџрунке џраџџине.

Леџџџир џи и у јесен да живџи.
Пожеудно џије
с хризанџџџџе росу.

ЛИСТ УЧЕНИКА
И ПРОФЕСОРА
ГИМНАЗИЈЕ НИКШИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

ИЗДАВАЧ
ЈУ ГИМНАЗИЈА

О О О О О О О О О О О О О О О О

ДИРЕКТОР
НОВО СТАНИШИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

ГЛАВНИ
И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ВЕСНА РАОНИЋ
СИМУНОВИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

РЕДАКЦИЈА
ВЛАДЕНКА КОВАЧЕВИЋ
ВЕСНА ТОДОРОВИЋ
ВЕСНА ПЕЈОВИЋ, ЖЕЉКА
ПЈЕШИВАЦ, БОЈАНА
ТОДОРОВИЋ, МАРИЈА
МИЛОВИЋ, АНА БАБОВИЋ,
ГОРДАНА ТОМИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

СТАЛНИ САРАДНИК
НЕВЕНКА АНТОВИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

ЛИКОВНИ ПРИЛОЗИ
ЛЕОНИДА ШУЋУР
НАТАША МАРОЈЕВИЋ

О О О О О О О О О О О О О О О О

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАДА
ПРИМ
РТВ НИКШИЋ



О О О О О О О О О О О О О О О О

ШТАМПА
ШТАМПARIЈА ТРЕБИЊЕ



РИЈЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Само је љепота душе истинска вриједност, материјалност је релативизам, узрок несрећа, туга и боли, духовношћу се приближи-мо вјечности, спасењу, ономе ко нас воли. Будимо истрајни у својој жељи, довољно храбри и јаки побиједимо пролазност, ништавило и бесмисленост, младост то може, младост је јака, младост је радост, увијек је правила највеће метаморфозе и била довољно јака да спозна себе, изађе из мрака. Искоријенимо мржњу, нека се посаде радост, љубав и сва срца, зауставимо живот, пожелимо радост и срећу, спокојство и срећу свим људима.

ПОВОДОМ ОСНИВАЊА ФОНДАЦИЈЕ ПРИЈАТЕЉА ГИМНАЗИЈЕ "СТОЈАН ЦЕРОВИЋ" У НИКШИЋУ

ПРИЈАТЕЉИ ГИМНАЗИЈИ

Гимназијалац: Како је дошло до иницијативе за оснивање ове Фондације?

Проф. М. Војводић:

Идеја за оснивање једне овакве институције потекла је од стране професора Гимназије и њених бивших ученика, који су сада врло угледни друштвени радници и привредници, као и од неких људи који су увијек цијенили и знали шта значи Гимназија за овај крај и ову Републику.

Гимназијалац: Када се почело са припремама за оснивање Фондације?

Проф. М. Војводић:

Рад на оснивању је почео прије годину дана. Тада је формиран Иницијативни одбор од 15 чланова. Међутим, дошло је до застоја јер је Иницијативни одбор сматрао да треба сачекати пресељење у нову зграду и манифестацију везати за овај наш нови објекат.

Гимназијалац: 21. децембра у 11 сати одржана је Оснивачка скупштина. Какав је био програм Скупштине?

Проф. М. Војводић:

Оснивачка скупштина се састојала из два дијела: радног и свечаног. На радном дијелу конституисана је Скупштина од 60 чланова, усвојени су Статут Фондације и Пословник о раду Скупштине, а формиран су Управни и Надзорни одбор. За председника Скупштине изабран је проф. др Бранко Радојичић, дугогодишњи директор Гимназије, потпредседници су проф. др Јован Стриковић и проф. др Слободан Бацковић. Председник Управног одбора је Слободан Даковић, директор Електропривреде Црне Горе. Други, свечани дио Скупштине обиљежио је наступ хора Гимназије, који припрема и

Двадесет првог децембра у Гимназији одржана је Оснивачка скупштина Фондације пријатеља никшићке Гимназије "Стојан Церовић". Тим поводом разговарали смо са професором Миодрагом Војводићем, председником Иницијативног одбора за оснивање Фондације

води проф. Вјера Вуковић, а такође су учествовали и неки музички таленти ове школе.

Гимназијалац: Који су циљеви и задаци Фондације?

Проф. М. Војводић:

Основни задатак Фондације је пружање помоћи у циљу стварања повољнијих услова за рад Гимназије. Материјална помоћ ће се огледати на уређењу и модернизацији зграде Гимназије, при том се мисли на учионице, кабинете, сале итд., затим на уређењу и оплемењивању дворишног простора, вршиће изградњу спортских терена, организовање спортских такмичења и помагање у реализацији културно-умјетничких садржаја, а посебно ће водити рачуна о попуни библиотешког фонда. Фондација ће, такође, стипендирати и награђивати талентоване ученике, а финансираће и неке друге садржаје који су од интереса за Гимназију.

Гимназијалац: Одакле Фондација намјерава да обезбјеђује средства за реализацију ових програма.

Проф. М. Војводић:

Фондација ће се ослонити на јаку никшићку привреду и на многа друга јавна и приватна предузећа и установе широм Црне Горе и Југославије гдје су се наши бивши ученици истакли својим знањем и умијећем.

Сигурно је да оваквим потезима Гимназија учвршћује своје мјесто у

друштву. Ове године пресељено је у нову зграду, а видимо и да је основана Фондација пријатеља Гимназије "Стојан Церовић" која ће створити боље услове за рад и помоћи на очувању и његовању традиције ове школе. Надамо се да ће овакви поступци свима онима који желе да стичу знање и постижу резултате кроз гимназијско школовање обезбиједити што боље услове и подстрек за даље културно и друштвено напредовање.

Весна Пејовић и Бојана Тодоровић, Ш,

УПРАВНИ ОДБОР:
Ново Станишић, др Благоје Церовић, Војо Ђукановић, Слободан Даковић (председник), Божидар Миловић, Миодраг Новаковић (потпредседник), Жарко Марковић, Миодраг Давидовић, Радош Шућур, Нико Мартиновић, Жељко Церовић, Чедомир Милић, Драшко Јауковић, Владо Новаковић, Нада Момировић-Делић, Слободан Рогановић и Божидар Копривица.

НАДЗОРНИ ОДБОР:
Миодраг Војводић, Ђоко Милић, Нада Симанић, Рајка Мапојловић и Радомир Вујадиновић

На основу члана 15. став 2. Закон о удруживању грађана, оснивачка скупштина за оснивање Фондације пријатеља гимназије "Стојан Церовић" одржана дана 21. 12. 1996. године, донијела је

ОДЛУКУ

ОСНИВАЊУ ДРУШТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
ФОНДАЦИЈА ПРИЈАТЕЉА
ГИМНАЗИЈЕ "СТОЈАН ЦЕРОВИЋ"
НИКШИЋ

Друштвену организацију ФОНДАЦИЈА ПРИЈАТЕЉА ГИМНАЗИЈЕ "СТОЈАН ЦЕРОВИЋ" НИКШИЋ основали су:

1. Станишић Ново
 2. Божовић Мијат
 3. Војводић Миодраг
 4. Банићевић Будимир
 5. Бошковић Слободан
 6. Милић Чедомир
 7. Јауковић Драгослав
 8. Новаковић Миодраг
 9. Даковић Слободан
 10. Пејовић Миодраг
 11. Марковић Жарко
 12. Церовић Желимир
 13. Радојичић Бранко
 14. Перошевић Мира
 15. Котри Зорица
 16. Максимовић Бранка
 17. Дрљевић Миодраг
 18. Ђетковић Будимир
 19. Мартиновић Ново
 20. Мићуновић Мирослав
- и други

Циљеви и задаци ове друштвене организације су пружање материјалне и стручне помоћи у циљу препорода и побољшања услова и рада Гимназије "Стојан Церовић".

Сједиште ове организације је у Никшићу - канцеларија у Гимназији "Стојан Церовић".

Јауковић Драгослав оређује се као лице овлашћено за заступање друштвене организације

**ГИМНАЗИЈЕ "СТОЈАН ЦЕРОВИЋ" НИКШИЋ
ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ**

Amici, salvetes!



Потекли јесеци су показали добре стране живота у новој згди Гимназије. Добри школски услови покренули су многе ваннаставне активности: разне секције, приредбе, пјесничке вјечери... Али, велики број је остао неријешен - превоз ђака. Колико ћемо још пута молати професоре и управу школе да се сушимо кући, а не у учионицама. Рђави јесећи дани, зима на прагу, а наши професори, управа школе, људи из Нибуса и Скупштине општине равнодушни.

Или је у питању нерјешив проблем? Обрађали смо се на све ове адресе, ниоткуд одговора. Зар се морамо квасити, мрзнути, каснити и напуштати наставу!? Зар нам се заиста не може помоћи!?

Мокри гимназијалци

МОНАХ ЈОВАН, МОНАХ АНДРЕЈ:

ДЈЕЦА АПОКАЛИПСЕ

Како је живот један кад немамо Љубави, какви су путеви земаљски ако немамо Наде да ћемо се срести, како да се узвисимо ако немамо Вјере да прије него смо пали умјели смо летјети.

Цијелом књигом написане странице одишу неком прикривеном радошћу, из сваког ретка видимо Лик "бескрајне самилости", у свакој Ријечи вапај да се Истином зове, у сваком Слову Бог као Онај о коме једино вриједи словити. Чекају православни монаси Апокалипсу, али не као што се то чека на Западу као "мрачни смак и уништење, прљавог и злог свијета", већ као други долазак Христов у Слави и Истини, који ће бити "коначна победа Љубави Божије, коначна заједница Бога и човјека".

Књига говори о Слободи, из Слободе, и то некако ненаметљиво, благонаклоно и тихо куцајући свим онима чија су срца отворена:

"Ево стојим на вратима и куцам: ако ко чује глас мој и отвори врата, ући ћу к њему и вечераћу с њиме, и он са мном".

Слобода личи на причу коју нијесмо довршили, на сан који нијесмо досањали, све док се не пренемо, као што се пренуо хулитељ Савле прекором Божијим: "Савле! Савле! Савле! За што ме гониш?" Стога монаси прво говоре о онима који су "сисли с ума", памети, па тек о онима који су "пришли уму", довали се памети. Нико није изгубљен да се не може пронаћи, и тихо бруји монашки молитвени шапат за све нас и наше спасење. Призовимо у сјећање причу о блудном сину за коју се каже, да ето, кад би се цијели Нови Завет загубио, а ова прича сачувала, било би то сасвим довољно да се увиди цијела сушти-

на хришћанске науке. Књига је изузетно добра и за наше читаоце (говори о америчком живљу) који толико чезну за Америком и америчким начином живљења, да њихов живот постаје идеал. Сјетимо се Беверли-Хилс, Династије, Твин-Пикса, итд. Но, на сву срећу амерички живот ми још само парафразирамо. Нема слободе без мира, без унутрашњег спокоја. Монаси истичу да се сви ратови завршавају, а само један одолијева - рат против Бога. И природно је што се

Прислија, Кобејна, сјетимо се и многих других који су у гроб понијели посљедњу жељу - да буду слободни. А убило их је троструко човјекоубиство: дрога, секс, насиље. Троструко човјекоубиство као да се прикрада и нама.

СЕКС - најуноснија индустрија. Дејвичанство се сматра срамотом. Идеали нам постају Дон Жуан, Казанова. Суштина љубави више није у пожртвовању, већ у завођењу.

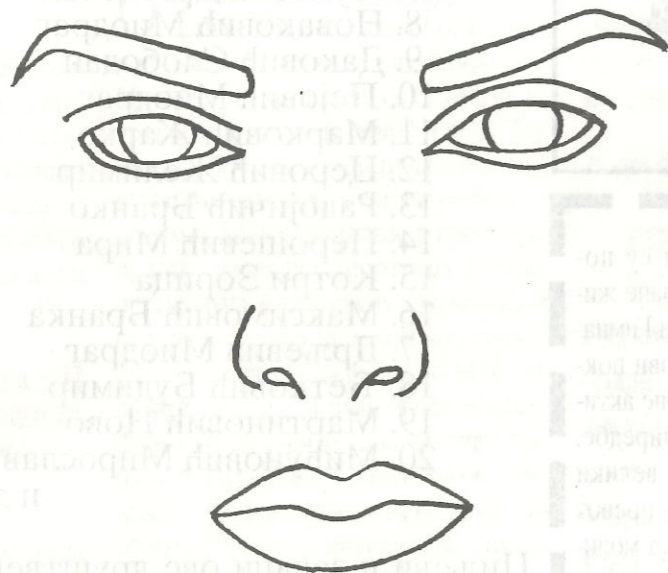
своју душу за Рокен-рол". Десило се на концерту истоимене групе да је неко бацио ципелу на бину. Пјевач се помокрио у ципелу и испио, у публици одушевљења. Роллинг-Стонеси изражавају отворену "Симпатију за ђавола". Sex-Pistols пјевају: "Ја сам анархиста. Ја сам анархиста. Ја не знам шта хоћу, али знам како ћу то да остварим. Ја хоћу да уништавам..."

Након другог свјетског рата имамо наглу експанзију лудила. Лудило се показује као мјера популарности. Синдром знан као Вијетнам рађа у нама асоцијацију на мноштво "покрета отпора". Заметак је хипи-покрет, слободна љубав, која ће породити мноштво своје ванбрачне дјеце. (Сјетимо се tzv. "рок опере" - "Коса", која велича хипи побуну). Рађа се панк (труло дрво), андерграундери, боди-билдери, хеви-металци, реперни, шминкери, алтернативци, и многи други припадници "Генерације Икс" - који одбацивши очинство, дадоше се по свијету, тумарајући тамо и овамо, трагајући за оним што им већ унапријед говори да ће наћи само разочарење. Нажалост, дивно проналазимо узроке свих савремених немира у ријечима Цона Ленона: "Ми смо данас популарнији од Исуса Христа". И не трагајући више за очинством дижемо руке од свега препуштајући се свирепом турском мноштробројним очуха. Лажни хероји и лажни идеали напросто имплицирају лажни живот и немир као болест двадесетог вијека.

Насиље над собом рађа насиле над другима. Као да је "сезону крвавог лова" започео Нерон. Мало је оних који су са њим могу поредити: убио мајку, запалио Рим, оптужио хришћане за пожар, и све му то није

ДРОГА - најуноснија лаж. "Стимулиши се, укључи се, откачи се". Створи свијет у коме нема зла, промијени своје "Ја", доведи га у екстазу. Ништа страна људској природи која умије тако дивно да лаже себе. Уживај лажну пуноћу док од себе не створиш "Доктора Цекила и Мистера Хајда".

НАСИЉЕ - најуноснија лудост. Чланови рок групе Black Sabbath пјевају "Продали смо



Гимназијалци

сметало да док се јаук ширио на све стране узме харфу и свира на њој.

Ничеово учење о нагчовјеку Хитлер спроводи као своју "вољу за моћ". Ослободио сам Њемачку од идиотских и деградираних лажних савјести и морала. Створићемо младе људе пред којима ће дрхтати свијет. Желим да створим младе људе способне за насиље - упорне, немилосрдне и окрутне".

Стаљин ученик богословије, намјесто Бога усваја Дарвина, дословно усвајајући његово начело о "опстанку најспособнијих". Неки подаци говоре о милионима и милионима жртава који леже на његовој души.

Са Христом настаје преокрет јер се мир уселава у људску душу. Откривајући Христа као истину откривамо своју истинску слободу која се очигује кроз унутрашњу хармонију и кроз драговољну покорност Вољи Очевој. Истина није у стварима око тебе, није она изван тебе и негдје далеко преко мора, она је прије свега у твом сопственом труду над самим собом". Само тако ћеш побједити себе и смирићеш се, постаћеш слободан како ниси себе никад могао ни да замислиш, започећеш велико дјело и учинићеш и друге слободним, открићеш срећу и живот ће ти бити пун садржаја..."

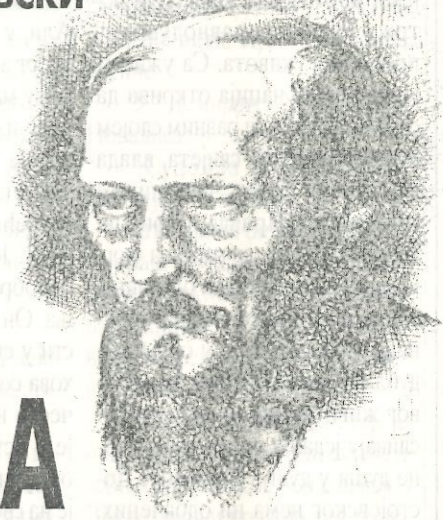
Стремећи унутрашњој слободи стремимо чистим и тихим осјећањима, стремећи спољашњој слободи стремимо страстима (ријеч страст долази од енглеске ријечи passion, а ова од латинске ријечи passio што значи страдања. Они који иду првим путем иду светитељству, а они који иду другим путем иду обезличењу).

Књига је апел свима да послушну глас срца и утемеље живот у правој слободи која води спокоју. Стога православни монаси (а пут који су одабрали најбоље свједочи о њиховој опредељености) и прихватају ријечи Леопа Блоа као своје животворно начело: "Постоји само једна једина туга: не бити светитељ".

Радинко Крулановић

ФЈОДОР МИХАИЛОВИЧ ДОСТОЈЕВСКИ (1821 - 1881)

ЗАПИСИ ИЗ МРТВОГ ДОМА



*Мајсиор сам њосџао
Да сносим радосџи и џаџињу
И моја радосџи у џаџињу
Посџаде ми блаженсџиво*

Готфрид Келер

Традиција је камена граница око садашњости - ко хоће и будућности. Мора је прекорачити јер природа не жели да се ишта чува у спознавању. Мада изгледа да потпомаже ред, она ипак воли само оног који га руши ради новог реда. Она увијек



себи ствара у појединим људима истраживаче који из познатих предјела душе одлазе на тамне,

хладне океане непознатог у нове сфере духа, нове зоне срца. Од тих великих људи који су прешли границе у литератури Фјодор Михаилович Достојевски је највећи. Нико није отишао тао дубоко у познавању људи као овај неумјерени геније, коме је према сопственим ријечима "безмјерно и бесконачно било исто тако потребно као и само земља".

Старозавјетна је и ни у чему нововременска судбина Достојевског. Вјечито се он бори с ађелом као Јаков, вјечито се буну против Бога, и вјечито се повија. Никада га судбина не пушта да буде сигуран, увијек мора за трагом Бога, који га кажњава јер га воли. Ни један тренутак се не смије одморити у срећи, јер му је потребно да оде у бескрај. Понекад изгледа да му је каткад допуштено као и свима другима, да иде оптимизмом живота али увијек се наново подиже та моћна рука. Ако га изба-

ци високо, то је само зато да би га у дубље провалије стрмогла-

вила: исто као Јова размркса га увијек у тренуцима највише сигурности, узме му жену и дијете, оптерети га болешћу и осрамоти презрењем да не би престао да се препиरे са Богом и да би му кроз своју нечувену буну још више припадао. Три пута га је живот уздизао. Три пута сурвавао. Његова прва књига поклања му име, али убрзо га хватају чврсте канџе и бацају опет на траг у безимено: у тамницу, у Каторгу, у Сибир. Његова судбина се сажима у једну нову секунду, најтјескобинију и најбогатија у једну бескрајну секунду у којој смрт и живот дају једно другом усне у пољупцу који сажима. У освит зоре изводе га из тамнице, намичу му мртвачку кошуљу, повезују очи. Он слуша како му читају смртну пресуду - читава његова судбина је згњечена у чашицу очекивања. Тада официр подиже руку, маше бијелим рупцем и чита помиловање: смртна казна промијењена је у сибирски затвор. За вријеме од четири године читав његов хоризонт граничи хиљаду пет стотина храстових очева. Његови другови су злочинци, лопови и убице. Његов се рад састоји у вучењу алабастера, носењу дигала, разгртању снијега. Четири године он проводи у "мртвом дому", у доњем свијету, међу сјенкама, безимен и "заборављен". Тада настају његови величанствени "Записи из

Гимназијалци

МОНАХ ЈОВАН, МОНАХ АНДРЕЈ:

ДЈЕЦА АПОКАЛИПСЕ

Како је живот један кад немамо Љубави, какви су путеви земаљски ако немамо Наде да ћемо се срести, како да се узвисимо ако немамо Вјере да прије него смо пали умјели смо летјети.

Цјелоном књигом написане странице одишу неком прикривеном радошћу, из сваког ретка видимо Лик "бескрајне самости", у свакој Ријечи вапај да се Истином зове, у сваком Слову Бог као Онај о коме једино вриједи словити. Чекају православни монаси Апокалипсу, али не као што се то чека на Западу као "мрачни смак и уништење, прљавог и злог свијета", већ као други долазак Христа у Слави и Истини, који ће бити "коначна побједа Љубави Божије, коначна заједница Бога и човјека".

Књига говори о Слободи, из Слободe, и то некако ненаметљиво, благонаклоно и тихо куцајући свим онима чија су срца отворена:

"Ево стојим на вратима и куцам: ако ко чује глас мој и отвори врата, ући ћу к њему и вечераћу с њиме, и он са мном".

Слобода личи на причу коју нијесмо довршили, на сан који нијесмо досањали, све док се не пренемо, као што се пренуо хулитељ Савле прекором Божијим: "Савле! Савле! Савле! Зашто ме гониш?" Стога монаси прво говоре о онима који су "сишли с ума", памети, па тек о онима који су "пришли уму", довали се памети. Нико није изгубљен да се не може пронаћи, и тихо бруји монашки молитвени шапат за све нас и наше спасење. Призовимо у сјећање причу о блудном сину за коју се каже, да ето, кад би се цијели Нови Завјет загубио, а ова прича сачувала, било би то сасвим довољно да се увиди цијела суштина

на хришћанске науке. Књига је изузетно добра и за наше читаоце (говори о америчком живљу) који толико чезну за Америком и америчким начином живљења, да њихов живот постаје идеал. Сјетимо се Беверли-Хилса, Династије, Твин-Пикса, итд. Но, на сву срећу амерички живот ми још само парафразирамо. Нема слободе без мира, без унутрашњег spokoја. Монаси истичу да се сви ратови завршавају, а само један одолијева - рат против Бога. И природно је што се

Прислија, Кобејна, сјетимо се и многих других који су у гроб понијели посљедњу жељу - да буду слободни. А убило их је трослоуко човјекоубиство: дрога, секс, насиље. Трослоуко човјекоубиство као да се прикрада и нама.

СЕКС - најunosнија индустрија. Дејвичанство се сматра срамотом. Идеали нам постају Дон Жуан, Казанова. Суштина љубави више није у пожртвовању, већ у завођењу.

своју душу за Рокен-рол". Десило се на концерту истоимене групе да је неко бацно ципелу на бину. Пјевач се помокрио у ципелу и испио, у публици одушевљења. Роллинг-Стонеси изражавају отворену "Симпатију за ђавола". Sex-Pistols пјевају: "Ја сам анархиста. Ја сам анархиста. Ја не знам шта хоћу, али знам како ћу то да остварим. Ја хоћу да уништавам..."

Након другог свјетског рата имамо наглу експанзију лудила. Лудило се показује као мјера популарности. Синдром знан као Вијетнам рађа у нама асоцијацију на мноштво "покрета отпора". Заметак је хипи-покрет, слободна љубав, која ће породити мноштво своје ванбрачне дјеце. (Сјетимо се тзв. "рок опере" - "Коса", која велича хипи побуну). Рађа се панк (труло дрво), андерграундери, боџи-билдери, хеви-металци, реперси, шминкери, алтернативци, и многи други припадници "Генерације Икс" - који одбацивши очинство, дадоше се по свијету, тумарајући тамо и овамо, трагајући за оним што им већ унапријед говори да ће наћи само разочарење. Нажалост, дивно проналазимо узроке свих савремених немира у ријечима Цона Ленона: "Ми смо данас популарнији од Исуса Христа". И не трагајући више за очинством дижемо руке од свега препуштајући се свирепом турском мноштвобројних очуха. Лажни хероји и лажни идеали напросто имплицирају лажни живот и немир као болест двадесетог вијека.

ДРОГА - најunosнија лаж. "Стимулиши се, укључи се, откочи се". Створи свијет у коме нема зла, промијени своје "Ја", доведи га у екстазу. Ништа страна људској природи која умје тако дивно да лаже себе. Уживај лажну пуноћу док од себе не створиш "Доктора Цекила и Мистера Хајда".

НАСИЉЕ - најunosнија лудост. Чланови рок групе Black Sabbath пјевају "Продали смо

Насиље над собом рађа насиље над другима. Као да је "сезону крвавог лова" започео Нерон. Мало је оних који су са њим могу поредити: убио мајку, запалио Рим, оптужио хришћане за пожар, и све му то није



сметало да док се јаук ширио на све стране узме харфу и свира на њој.

Ничеово учење о натчовјеку Хитлер спроводи као своју "вољу за моћ". Ослободио сам Ђемачку од идиотских и деградираних лажних савјести и морала. Створићемо младе људе пред којима ће дрхтати свијет. Желим да створим младе људе способне за насиље - упорне, немилосрдне и окрутне".

Стаљин ученик богословије, намјесто Бога усваја Дарвина, дословно усвајајући његово начело о "опстанку најспособнијих". Неки подаци говоре о милионима и милионима жртава који леже на његовој души.

Са Христом настаје преокрет јер се мир усељава у људску душу. Откривајући Христа као истину откривамо своју истинску слободу која се очитује кроз унутрашњу хармонију и кроз драговољну покорност Вољи Очевој. Истина није у стварима око тебе, није она изван тебе и негде далеко преко мора, она је прије свега у твом сопственом труду над самим собом". Само тако ћеш побједити себе и смирићеш се, постаћеш слободан како ниси себе никад могао ни да замислиш, започићеш велико дјело и учинићеш и друге слободним, открићеш срећу и живот ће ти бити пун садржаја..."

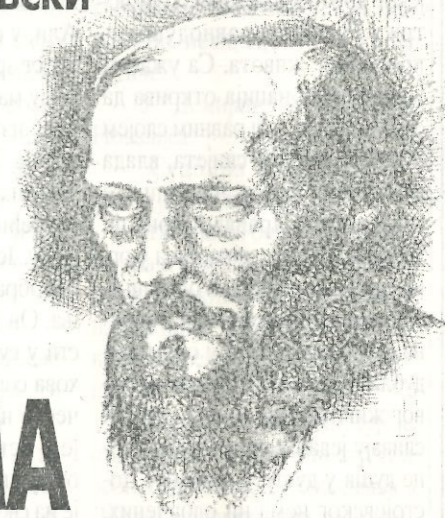
Стремећи унутрашњој слободи стремимо чистим и тихим осјећањима, стремећи спољашњој слободи стремимо страстима (ријеч страст долази од енглеске ријечи passion, а ова од латинске ријечи passio што значи страдања. Они који иду првим путем иду светитељству, а они који иду другим путем иду обезличењу.

Књига је апел свима да ослушну глас срца и утемеље живот у правој слободи која води спокоју. Стога православни монаси (а пут који су одабрали најбоље свједочи о њиховој одређености) и прихватају ријечи Леона Блоа као своје животворно начело: "Постоји само једна једина туга: не бити светитељ".

Радинко Крулановић

ФЈОДОР МИХАИЛОВИЧ ДОСТОЈЕВСКИ
(1821 - 1881)

ЗАПИСИ ИЗ МРТВОГ ДОМА



Мајстџор сам њосџао

Да носим радосџи и њаџињџи

И моја радосџи и њаџињџи

Посџаде ми блаженсџиво

Готфрид Келер

Традиција је камена граница око садашњости - ко хоће и будућности. Мора је прекорачити јер природа не жели да се ишта чува у спознавању. Мада изгледа да потпомаже ред, она ипак воли само оног који га руши ради новог реда. Она увијек



себи ствара у појединим људима истраживаче који из познатих предјела душе одлазе на тамне,

хладне океане непознатог у нове сфере духа, нове зоне срца. Од тих великих људи који су прешли границе у литератури Фјодор Михаилович Достојевски је највећи. Нико није отишао тао дубоко у познавању људи као овај неумјерени геније, коме је према сопственим ријечима "безмјерно и бесконачно било исто тако потребно као и само земља".

Старозавјетна је и ни у чему нововременска судбина Достојевског. Вјечито се он бори с анђелом као Јаков, вјечито се буни против Бога, и вјечито се повија. Никада га судбина не пушта да буде сигуран, увијек мора за трагом Бога, који га кажења јер га воли. Ни један тренутак се не смије одморити у срећи, јер му је потребно да оде у бескрај. Понекад изгледа да му је каткад допуштено као и свима другима, да иде оптимизмом живота али увијек се наново подиже та моћна рука. Ако га избаци високо, то је само зато да би га у дубље провалије стрмогла-

вила: исто као Јова размркса га увијек у тренуцима највише сигурности, узме му жену и дијете, оптерети га болешћу и осрамоти презрењем да не би престао да се препире са Богом и да би му кроз своју нечувену буну још више припадао. Три пута га је живот уздизао. Три пута сурвавао. Његова прва књига поклања му име, али убрзо га хватају чврсте канце и бацају опет натраг у безмисло: у тамницу, у Каторгу, у Сибир. Његова судбина се сажима у једну нову секунду, најтјескобнију и најбогатију у једну бескрајну секунду у којој смрт и живот дају једно другом усне у пољупцу који сажиче. У освет зоре изводе га из тамнице, намичу му мртвачку кошуљу, повезују очи. Он слуша како му читају смртну пресуду - читава његова судбина је згњечена у чашицу очекивања. Тада официр подиже руку, маше бијелим рупцем и чита помиловање: смртна казна промијењена је у сибирски затвор. За вријеме од четири године читав његов хоризонт граничи хиљаду пет стотина храстових очева. Његови другови су злочинци, лопови и убице. Његов се рад састоји у вучењу алабастера, носењу цигала, разгртању снјега. Четири године он проводи у "мртвом дому", у доњем свијету, међу сјенкама, безимен и "заборављен". Тада настају његови величанствени "Записи из

мртвог дома", непролазни опис јеног доба кажњеника, који истржу Русију из равнодушног, просјечног живота. Са ужасом једна цијела нација открива да сасвим близу, под равним слојем њиховог мирног свијета, влада један други свијет, чистилиште свих патњи. Правда и кривци, добро и зло, све се растапа у огњу патње Злочинци и блуднице, убице и свеци, кнежеви и пијанице воде разговор у оном најдубљем, најособитијем ја њиховог живота, гдје се сви слојеви сливају један у други, срце у срце душа у душу. У космосу Достојевског нема ни одбачених, ни зликоваца, ни пакла, ни најдоњег круга као код Данета, из којег ни сам Христ не може уздићи осуђене. Он познаје само чистилиште и зна да је и заблудјели човјек још увијек душевно у већем пламену и ближи правом човјеку него охоли, хладни, коректни. Његови прави људи су патили и зато имају дубоко поштовање према патњи, која у њиховој раширеној души ствара нову љубав према њој, неугасиву жудњу са новим мученичким вијенцима. Сваки појединац код Достојевског је слуга, вјесник новог Христа, мученик и вјесник трећег царства. У њима је хаос почетка, али и свитања првог дана, који на земљи створи свјетлост. Јунаци "Записа из мртвог дома" су вјечито незавршени и зато двоструко живи. И сви воле патњу јер у њој осјећају живот, за њих тако драг, јер знају "да се на овој земљи може истински вољети само у патњи". Оно је за њих најјачи доказ постојања - умјесто "мислим, дакле постојим" они стављају "трпим, дакле постојим". Сви јунаци Достојевског су велики патници. У сваком изразу садржана је трагично човјечанство, сиво руско небо, вјечито полутама, тмина духа и старости: ћелије у затворима које заудару на вотку, пијанице усред грохотног смијеха својих слушалаца, врева искривљених лица, убица с крвљу своје жртве на уздигнутим рукама. Предјели несреће, пу-

стиња сјете и очајања, чистилиште без милости и правичности. Али, у овом дјелу духовна свјетлост зрацима испуњава ову нејасну материју. Свијет Достојевског изгледа сачињен само од патње. Ипак, само је привидно збир патње у његовим ликовима већи него у ма ком другом дјелу. Јер, дјеца Достојевског су преображаваоци својих осјећања. Он их прегони из супротности у супротност. И патња, њихова сопствена патња, за њих је често највеће блаженство, она је у исти мах и њихова срећа, они је чврсто држе зубима, грију је на својим грудима, глад је рукама, воле је цијелом својом душом. Човјек трпи увријеђен, он чека на ново вријећање. И друга увреда долази, дакле повећање патње. Бичевани разбојник, међутим, више је не осјећа. У тој "сталној свјесности своје срамоте налази се једно природно, скривено уживање". И сада се рађа у њему жеђ за новим болом.

Па ипак, да ли је живот заиста само вјечита ноћ и тамница, а патња смисао свег живота у овом дјелу Достојевског? Ко говори утјешне ријечи за страдање? Онај ко највише страда, сам Достојевски. Још су му раширене руке, разапете на крст, још у њима стоје ексерс патње, али он понизно љуби тај мученички крст и усне су му кротке кад изговара велику тајну: "Ја вјерујем, ми сви морамо најприје научити да волимо живот". И у затворском паклу, тмини сумње, одјекнује између његових тврђих зидова хвала судбини. Свјетлост, бескрајна свјетлост по отвореном небу Достојевског.

Достојевски воли ове људе само док пате, док имају подвојену форму живота, док имају хаос који ће се претворити у склад. Они су за њега вриједни док су са собом у неслози. Савршене, сазреле он их отреса са себе као дрво своје плодове. Јер "човјек је биће које се на све наискривљених лица, убица с крвљу своје жртве на уздигнутим рукама. Предјели несреће, пу-

Ана Бабовић, III



Х
Е
Р
М
А
Н
Х
Е
С
Е

"Птица се пробија из јајета. Јаје је свијет. Ко хоће да буде рођен мора да разори један свијет. Птица лети ка богу. Бог се зове Абрахас."

Херман Хесе (1877-1962), њемачки књижевник, добитик Нобелове награде за књижевност, у својим дјелима настајао је да ослободи људе од ограничених начина на које виде и осјећају. Писао је под утицајем психоанализе и оријенталне

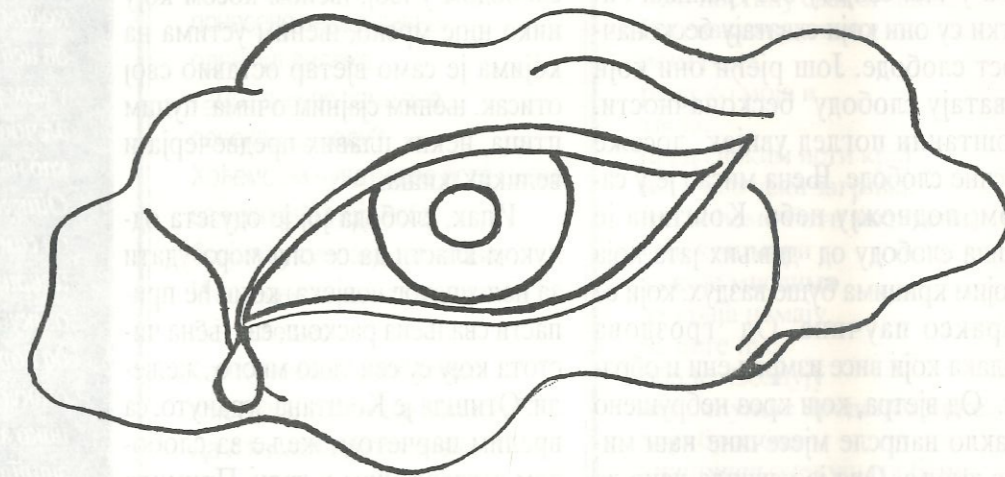
мудрости. Он је импозантан филозоф и књижевник великог искуства које је стицао сударом својег ЈА и свијета. У његовим дјелима небо и Земља приближили су се једно другом, логична истина и емоција, склопили су савез, ирационално је сто-



пљено са рационалним, неприродно и природно постали су једна цјелина, метафизичко и физичко дно су исте стварности. Ту се огледа све збиља постања, развоја, живота, мудрости, наде, вјере и љубави.

У роману "Нарцис и Златоусти" приказано је пријатељство двије сасвим различите особе које су се под утицајем различитих околности затекле у манастиру; Нарцис као учитељ, Златоусти као његов ученик? У Нарцису је приказана безмјерна љубав за вишим свијетом и смисао за поштовање апсолутнох вриједности. Он има Бога у себи и има себе у једној изванредној пуноћи. Стекао је своју душу у једној цјеловитости, непротивурјечности и хармонији, захваљујући вјери која га обухвата у конкретном и непосредном смислу и представља његову инспирацију и надахнуће. Он је аскета и човјек од духа, а: "... дух воли оно што је чврсто, обликовано, он тражи да се може поуздати у своје знање, он воли оно што постоји, а не оно што постаје, воли оно што је стварно, не оно што је могућно... У природи дух не може живјети, једино против ње,

једини као њен супарник". Одабравши пут духовног он је уствари преполовљена особа и Златоусти би могао представљати ону другу половину - материјалног и чулног. Нарцис је Златоустом отворио очи и показао му прави пут, за који је



предодређен - пут умјетности. Јер, Златоусти је умјетник, који дубоко и снажно осјећа љепоту свијета и у души носи узвишене слике којих се ослобађа путем сликарства и вајарства. Он је учио да се "у људској прилици свуда понавља извјестан облик, извјесна линија, да чело одгова-

ра кољену, раме бедру и да је све то у суштини једнако и исто-вјетно са бићем и нарави онога човјека који има такво кољено, такво раме и чело". У његовој глави постојао је, испрва нејасан, лик Мајке, који му се на самом крају живота указао потпун и јасан, а који симболизује: рађање, стварање, штићење, његовање, великодушност, живот, подршку.

Идући различитим путевима, Нарцис и Златоусти постигли су исто: срели су себе.

У роману "Сидарта" у великој мјери заступљено је Хесово инклинирање будизму. Главни лик је Сидарта - браман чији циљ је избављење; које се постиже освајањем душе од материјалног свијета тј. одвраћањем духа од свих спољних појава путем савршене концентрације. Живјети у нирвани, вјечном блаженом миру, пустити да те носи рјечна матица, бити равнодушан, не дозволити било чему да те зачуди, потпуно се ослободити свих страсти да би душа дошла до правог спасења у бестјелесности, и тако достићи највећи степен мудрости -

"Сидарти". Битна је само тачка гледишта. Међутим, у људском животу нема мјеста за двије истине.

У "Демјијану" Хесе цитира Новалиса:

"Судбина и осјећање су имена једног појма"

што сначи: биће онако како осјећаш тј. мисао је стављена у функцију живота и у тренуцима најважнијих открића интуитивно има преимућство над рационалним.

"Смрт прија горко, јер је она рађање, јер је она страх и зебња од ужасног обнављања". Дакле, вјечни кружни ток реинкарнација, сеоба душе у биљку, животињу или човјека (по заслуги) при чему свака следећа реинкарнација представља усавршавање претходне.

"Када се дрвету поткреше крошња, из коријена избијају нови изданци, тако се често и душа обољела у цвату враћа у прољећно доба зачетка и дјетињства прожетог слутњам, као да ће ту открити нове наде и наставити прекинуту нит живота. Изданци сочно и нагло бујају из коријена, али је то само

привидни живот и из њих никада неће израсти стабло..."

"... Та ја нијесам хтио ништа друго него да покушам проживјети оно што је само од себе хтјело да избија из мене. Зашто је то било тако много тешко?"

Бојана Тодоровић III 8

Бојана Тодоровић III 8

КОШТАНА БОРЕ СТАНКОВИЋА

Постоје врата искована од слободе. Ко једном прође кроз њих, читаће судбину васионе. Њене нерве. Моћи ће спокојно да дише против вјетра. Проплазиће кроз метеж као да леди изнад тла. Клањаће му се борови и траве. И без лукавства у срцу пролазиће кроз живот. Док људи буду мислили да у рукама држи облике, он ће држати оно безоблично у њима. И биће увијек различит од свог времена и било које пролазности.

Симбол слободе, те недостижне, далеке, помало ничије земље, у дјелу Боре Станковића представља Коштана, врањска Циганка која кроз своју игру и пјесму пјева химну смисла свог живота, који је пронашла у том свијету без граница. Ријетки су они који схватају бесконачност слободе. Лош рјеђи они који схватају слободу бесконачности. Коштанин поглед увијек досеже висине слободе. Њена мисао је у самом подножју неба. Коштана је учила слободу од дивљих јата која својим крицима буше ваздух, који се параксо паучина. Од гроздова облака који висе измрвљени и обрали. Од вјетра, који кроз небрушено стакло напрсле мјесечине наш мирис хмеља. Она је научила како да буде сама себи довољна у бескрајној чистоти слободе и самоће. Само циновске звијезде самују на ивицама свемира. Ситне и збуњене сабијају се у галаксије.

Сви су је поштовали због њене недостижности. пратили су је свуда, мислећи да ће удисањем ваздуха ко-

ји оно удише и сами добити парче слободе. Већ кретање стазом по којој она хода, чинило им је част и славу. Душе врањанских хаџија подјсећале су на неку земљотресом опустошену област по којој су зинуле расцелине. Као да је њихов дух припадао неком другом, а они су беспомоћно посматрали подрхтавања који су наговјештавали нове потресе у том туђем предјелу. Сви ови ликови су промашени, њихови животи узалуд потрошени у трагању за трачком свјетлости слободе. Једину утјеху представљала им је Коштанина игра и пјесма, која је пригушивала њихов бол у сукобу са животом, чежњама и страстима. Били су опсједнути Коштаном и слободом у њој, њеном косом коју нико није мрсио, њеним устима на којима је само вјетар оставио свој отисак, њеним сјајним очима, пуним птица, неких плавих предвечерја и великих киша.

Ипак, слобода јој је одузета одлуком власти да се она мора удати за непознатог човјека, коме ће припасти сва њена раскош, сва њена чистота коју су сви тако много жељели. Отишла је Коштана згрануто, са врелим парчетом, жеље за слободом заглављеним у грлу. Примила је на на себе жиг завјештања који је носила као част и проклетство. као терет у славу. И ропство и слободу.

Ана Бабовић,
III

1 ОСВІТ У СУМРАК

Неке сјене далеке чекају
знак сунчевог умора,
чекају пој није моћ славуја,
ледени дах змаја
и истину кобну у свему томе.
А ја осјећих вакуум у себи
и у тој тиши од хиљаду тона,
видјех ока твога сјај,
схватих да замном звоне звона,
чух како јеца тишина монотона,
док тражим од себе ојрошијај.
И ја бих да ћутићу јецама и илачем
без суза,
да ме чува срећа муза,
док у јави сањам
то боје вина веће, под мирисном
косом мјесеца млада,
да истинем и посљедњи пехар
у ком је нада,
ал човјек мора да се ојече
кад на вајру загази ногом босом
Ошкуда му онда храброст,
да сам себе стирјелом ојровницом
повриједи?
ошкуда му памети,
да пораз тражи у побједи?
ошкуда му њкос према равношјежи,
иако зна да ће сигурно њасити
зашито самом врху њежи?
А ја се и даље њитим:
ишћа након најновијег свитињања?
ишћа након најславније мисли?
ишћам се, чему све сама њитињања
и свјесно себе варам,
да одговор може да се смисли.
Колико још да њајим ревностити
у ѡражењу ѡвог лика
на свом ѡарчејћу неба,

тијерајући себе да вјерујем у чуда
и истирајност
колико ми боје твога ока треба,
иа да ѡрекријем све,
баш све да нестјане?
и колико искри истине
из твоје душе,
иа да освијетли све,
да једном за увијек сване?!
Хајде, пробуди се! и сасвим јасно
у очи да видим твоју снагу ума
и љејојћу духа,
јер сувише дуго ћутићим гласно,
ослушкујући да л за ѡајћу моју
имаи слуха
и ѡишћујући се да л је осмјех благ
и ѡољед мио и снен,
рођен или временом ситчен,
увјерих се
да Ошћај ћутићу недоречен и чека...
Позови ме,
ишћим драгим гласом искреностити,
иа да љејојће и младостити ноћ
ѡостјане бљејитићави дан.
Помози ми да ошћварим сан
и увјерим се да циљ је доститићан,
јер само ѡи имаи ѡу моћ.
Моћ којом умирујеш
бубњење љујћине у мојој глаци
гласити варницу бунѡи
и ѡосјећаш ме
да се ишћак свакога ѡутић
само ѡоврашћак ѡраху
и име истине слави!
Знам да у анђелском ѡвом ѡољеду
ѡајна је нека,
и истина ојора и слајћка као дуња,
знам, да негдје унедогледу,
грезком времена,
твоја душа мека
нирвану гана и лујћа,
ко ишћо зрачи и ѡлујћа
сјај и ѡјена,
далеке звијезде које више нама.
А кад увидиши да се ѡлесањем
оних далеких сјена,
за увијек удаљило
ѡи се сјејити краја
на ком је ѡочетћак.
Сјејити се - у даљини, некад,
да једном је у сумрак освануло!"

Гордана Томић, IV 7

2 ИЗ БОЈА ...

Умиру дани уморни,
у њима ми,
ко ратници последњи,
ратници неког
боја далеког,
што изгубљени лутају
не знајући куд,
што усамљени
трагају,
не знајући
за чим,
док умиру дани уморни.

... и још о њему

Али, ко зна,
можда једног дана
ако постанемо варалице,
преваримо нашег противника
и слатко му се насмијемо
у лице,
онако превареном,
побјегнемо из наших
унапријед изгубљених бојева
лутамо ко ратници луталице
до густих звјезданих ројева,
гдје нас скривена чекају
склоништа
гдје нам он неће моћи ништа
док се не умори од тражења,
док нас не заборави,
заувијек заувијек заувијек...

... и после њега

Лутају ратници
у беспућу,
ратници унапријед
изгубљених бојева.
Проналазимо ли се
у њима?
И могу ли бојеви
бити унапријед изгубљени?
Је ли овај наш
управо такав
као милиони других
што настану сваког дана?
На сваком ратнику
иста рана,
рана ко моја и
твоја,
пред сваким исти крај
исти нас чека загрљај,
(ипак ћемо бити загрљени).
Сви кошмари
за које мислимо
да краја немају,
на исте нас
обале избацују
нас сићушне бродоломнике
чије бродове
унапријед очекују гребени.
Ипак ћемо се тамо пронаћи,
уморни од ратовања,
отровани бесмислом,
кажњени сљепилком.
лутамо лавиринтима
који имају
исте излазе,
колико год да смо далеко,
чекај ме на излазу,
чекаћу и ја тебе...
Видјећеш...

3 НА КРАЈУ

Сад смо
на новим раскршћима.
Нови друмови зову
старе луталице.
Куда ли ће нас сада одвести
Луталицо моја?
Каква ли ће нас јутра будити
И какви сутони чувати успомене
понесене некад давно
однекуд далеко
тамо гдје нас само оне
понекад одведу?
Хоћемо ли чувати ове исте снове
сањати ова тиха неба
бројати у сумраке галебове,
И остављати им мрвице хлеба?
Да ли ће нас
памтити наше мале улице
које чекале су наше доласке?
Да л ће мала бреза снена
шумити наша имена,
или ће она заувијек заспати
заборављена?
Само, запамти гдје год да будеш,
ил кренећ лутати било куда,
заувијек чувај ријечи далеке
никада не престани
да вјерујеш у чуда!

Тамара Перовић III/7



Александар Злопаша

У овом броју Гимназијалца представљамо вам једног од оних најбољих. То је Александар Злопаша, ученик другог разреда природно-математичког смјера. Он има одличне оцјене из свих наставних предмета, а оно што га издваја од осталих су одлични

НАЈБОЉИ МЕЂУ НАЈБОЉИМА

резултати на бројним такмичењима на којима је учествовао. Прије свега то су такмичења из физике на којима континуирано од седмог разреда основне школе постиже велике успјехе а то су: седми разред - прво мјесто на општинском и друго на републичком; осми разред - прво мјесто на општинском, прво мјесто на републичком и друго мјесто на савезном такмичењу.

Учествовао је и на литерарним конкурсима гдје је у осмом разреду на тему "професионална оријентација" освојио прву награду.

Важно је рећи да поред Гимназије ванредно похађа и средњу музику школу у Подгорици па ни његови резултати из области

музике нијесу изостали. На републичком такмичењу 1992. године освојио је "Сребрну лиру" у класи клавира, а ове године освојио је прво мјесто и другу награду на европском такмичењу. Поред тога, имао је и низ солистичких и групних концерата како у Никшићу тако и у Бару - на "Барском љетопису". Поред свих обавеза има времена и за изласке, читање и разне хобије. Омиљени писац му је Андрић, а што се тиче спорта то је тенис.

Надам се да ће и убудуће постизати овако добре резултате и у томе му желим много успјеха.

Весна Пејовић III 8

МЛАДЕ НАДЕ

Сигурно је да сви ми гимназијалци имамо неки скривени таленат. Ипак, ријетки су они који су успјели у потпуности да га открију и искористе на најбољи могући начин. Један од њих је млади каратиста, ученик четвртог разреда природно-математичког смјера, Дамјан Дадо Абрамовић.

Гимназијалац: Када си почео да се бавиш каратеом?

Д. Абрамовић:

Прије седам-осам година, учланио сам се у Карате клуб Никшић. Човек који је "крив" за ту моју љубав је Драган Бато Огњеновић. На велику жалост свих нас, он више није међу нама, али ће заувјек бити у мом срцу. Активно се бавим каратеом посљедњих пет година, мада је било периода када је примат имао фул-контакт. Међутим, сада сам се дефинитивно посветио старој љубави.

Гимназијалац: Захваљујући каратеу обишао си многе земље. Која би од тих путовања и такмичења издвојио?

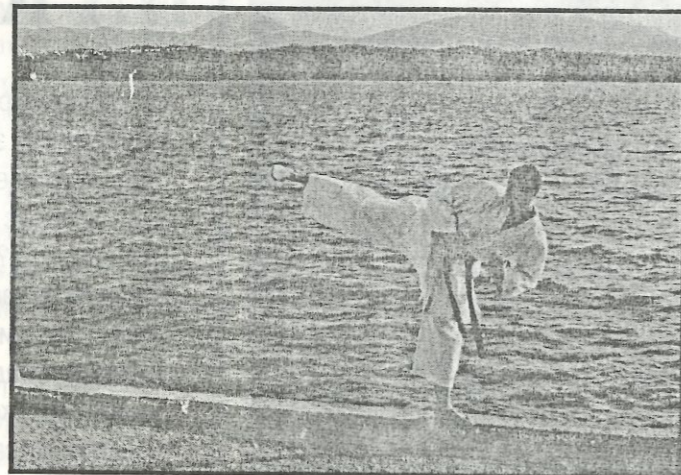
Д. Абрамовић:

Сигурно да ми је за срце највише прирасло моје прво међународно такмичење у Мађарској. Такође, био сам у Енглеској, Бугарској, Турској, Македонији, и још неким европским земљама. Средином јуна сам се вратио из Африке гдје сам постигао до сада највећи успјех: четврто мјесто на свјетском првенству.

Гимназијалац: То нијесу једини резултати које си постигао.

Д. Абрамовић:

Моји први успјеси везани су за Никшић гдје сам био два пута најбољи. Три пута сам био први и једном други у Црној Гори. Ове године сам освојио треће мјесто у Милочеру, а био сам и вицешампион Југославије. Са екипног шампионата државе, у Карате клуб "Оногшт" стигле су двије бронзе и једно ребро. На европском купу



Дамјан - Дадо Абрамовић

наше репрезентација је освојила друго мјесто. Због повреде руке био сам спријечен да ове године учествујем на првенству Југославије.

Гимназијалац: Да ли је тешко истовремено бити врхунски спортиста и ђак елитне никшићке гимназије?

Д. Абрамовић:

Имао сам среће да од самог почетка ускладим обавезе према клубу и школи. У томе су ми много помогли професори који су имали разумијевања за моје честе изостанке из школе поводом такмичења. Овом приликом посебно бих се захвалио свом разредном старјешини Драгутину Тодоровићу.

Гимназијалац: И на крају да те питамо да ли послије школе и каратеа имаш времена и за неке хобије?

Д. Абрамовић:

Наравно. Волим спортове везане за воду: једрење и пливање, а понекад пишем пјесме.

Жељка П и Весна П. III 8

ПУТОПИСИ

У нашој школи постоје млади људи, који су захваљујући својим могућностима и амбицијама по-пут формата цела, активности у науци, спорту, музици или слично, били у прилици да бораве у некој страниој земљи и да током својих путовања посјете, виде и упознају мјеста, људе, културе, и живот изван уобичајеног видокруга.

А како у природи, углавном нас младих, а иначе сваког човјека, постоји тежња за спознајом већине актуелних и истински вриједних ствари нарочито када се то тиче упознавања градова, цивилизација и неког нама страног начина живота, кроз овај облик оплемењивања наше душе и свијести што је сасвим сигурно нама потребно у виду неке врсте подстрека, маште и наде у изградњи наше личности потрудићемо се да кроз приче, запажања, препоруке и инструкције на основу личног искуства успијемо дјелимично задовољити вашу знатижељу и постијешити интересовање за оно што нас чини свестраним, савременим и слободним, а уједно и свјесним самих себе, нашим бићем и нашом појавом у универзуму.

Наиме, овога пута, посредством ученика Николе Миловића (IV7) на основу путовања по Азији, можете сазнати нешто више о Сингапуру кроз њему својствену причу о овом граду.

Сингапур је град држава са свега три милиона становника. Представља бесцаринску зону, због чега је погодан за све врсте бизниса, трговине и туризма, чему доприноси и погодан географски положај. Окружују га земље југоисточне Азије, Малезија и Индонезија, а обухвата површину од 580 км². У њему све функционисање беспрекорно; од градског превоза, обилазака и организовања туристичких тура до шопинга и уговарања послова, што иде у прилог чињеници да је то једна од највећих свјетских лука. Посједује представништва готово свих великих банака и доминантних фирми читавог свијета из области моде, електронике, спортских реквизита и сл.

Успјешном туризму доприноси и изузетно организовани ваздушни саобраћај, а углавном се спроводи преко аеродрома Changi који је међу највећима у Азији.

Овај град, како га његови посјетиоци, многобројни људи из читавог свијета зову "мали Њујорк", има изузетно чисте улице, авеније и паркове уређене до савршенства, мостове окићене цвијећем и мноштво задивљујућих особености.

У њему се може одјести у једном од вјеровали или не, преко шездесет холета (Hgat Regenay, King s, Hilton, Holiday, Inn, Mandarin...).

Наћи се у Сингапуру подразумева и неминовно посјетити кинески град и брдо Фабер-Сентоса гдје се уочавају куриозитети попут покретне траке која води до Underwother World-a, пружа живу слику подводног свијета, потом до музеја воштаних фигура, врха орхидеја и сл. Ту је и Scodile Paradise за заинтересоване за шоу са крокодилима и анакондама. За обилажење шопинг центра важна је најпознатија улица ове врсте Orchard Road, која поред робних кућа намијењених продаји компјутера, аудио и видео опреме, одјеће и свега осталог садржи и продавнице у којима се блиста скупотино драго камење: сафири, дијаманти, рубини.

Свака од робних кућа има око три спрата испод и минимум пет изнад земље, а што се тиче свијета микрочипова и електронике међу њима је најпознатија simlim square.

Пошто се ради о веома прометном граду, што потврђује чињеница да га годишње посјети око шест милиона људи, знатан допринос заради (око 600.000 сингапурских долара, што је око 600.000 ДМ дневно), дају таксе (попут боравишних, улазних...).

Примамљивост да посјетите Синапур, који је 6.8.1965. године постао независна држава и одвојио се од Малезије сигурно ће се повећати сазнањем да ни нама као ни свим осталим становницима свијета није потребна виза. Међутим, ако желите постасти држављанин Сингапура, морате имати у виду једну "ситницу", тј. да у њега (у виду куповине некретнина или сл.) уложите неких милион сингапурских долара, или бар да се у њему родите.

У нашем свакидашњем животу присутна је заинтересованост за упознавање тзв. новог свијета, нечим не много далеким и жељеним. Мање, више познато нам је на какав начин медија, штампа, новија литература, филм и манири модернизма и развитка, остварују представљање Запада, нашу информисаност и утицај на стварно разумијевање и поимање тог свијета.

А ево како то изгледа са гледишта нашег вршњака Николе Лубурића (IV 3) који је имао ту срећу да путем Сорос фондације

добије неку врсту стипендије и борави у Америци током јула 95. године.

Пут, дочек на аеродрому и дочек су били, као и све код Америкаца организовани са изузетном пажњом и тачношћу. Група од 22 ученика из земаља источне Европе била је смјештена у студентском насељу градића Вест Честера у близини Филадельфије. Програм рада је обухватао обилазак Њујорка, Вашингтона, Филадельфије и Њу Џерсија, као и упознавање са "америчким начином живота". Том приликом се могло видјети мноштво специфичних ствари али се најбоље уочавају разлике између Југославије и Америке. Тако, рецимо можете посјетити тржни центар који у свом саставу има преко пет хиљада запослених, а садржи чак и биоскоп, гледати телевизију са по 70 канала или учити у учионицама које имају телевизор, видео па и музички стуб.

Амерички градови су такође прича за себе. Мали градови, као Вест Честер са 20 хиљада становника заузима већи простор од Никшића, јер у њему скоро да и нема зграда, већ сви живе у кућама са великим двориштима, док се у великим градовима живи у небодерима.

Тако рецимо приликом посјете Њујорку можете ући у Empajer Stejt Bilding и гледати панораму града са 92 спрата. У Њујорку можете наићи на области гдје живе црнци и гдје ни један бијелац не смије да крочи, видјети зграде ограђене бодликавом жицом, бескућнике који живе испод мостова, а на другој страни богаташе који живе у својим раскошним вилама. Кроз већину америчких градова се преплићу те супротности: живот једних у обиљу, а других у потпуној биједи.

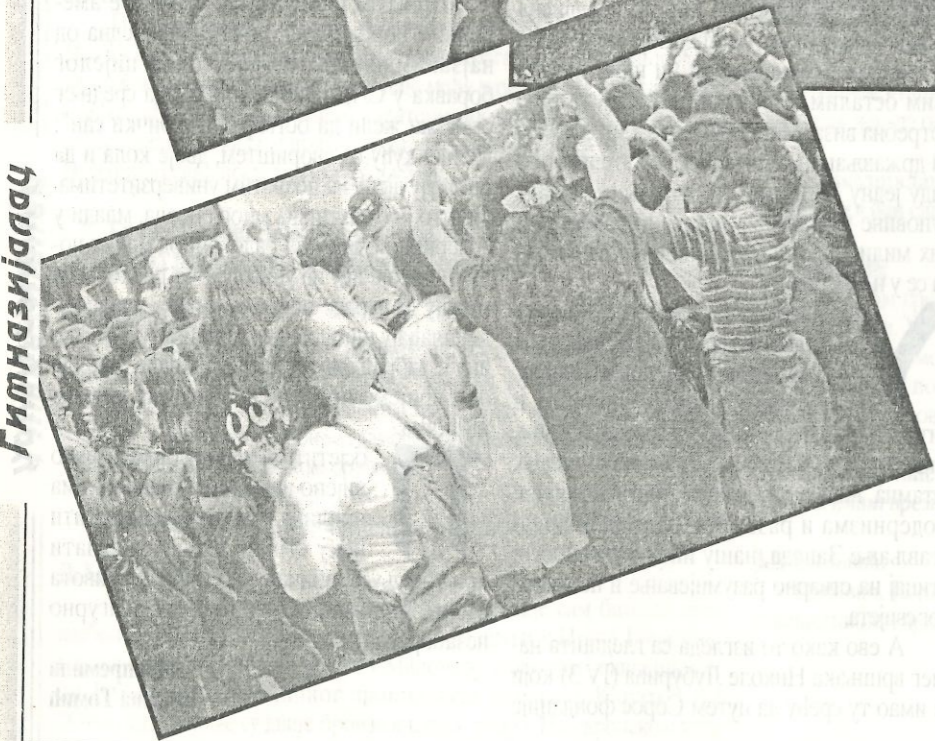
Програм је обухватао и посјете америчким породицама, што је била једна од најзанимљивијих ствари током цијелог боравка у САД. Већина породица средњег staleжа жели да оствари "амерички сан": велику кућу са дворцима, двоје кола и да школују дјecu на познатим универзитетима. Пошто ово захтијева много новца, млади у Америци почињу да раде још од малих ногу. Они који иду на универзитет преко љета морају да зараде новац за књиге, а родитељи плаћају школовање. Млађима од 18 година је забрањено да улазе у кафиће, тако да они вријеме проводе већином на разним журкама.

Посјетити Америку било је једно лијепо искуство и свако ко има прилику требало би посјетити неку страну земљу, упознати при том људе, обичаје као и начин живота својих вршњака, јер то је сасвим сигурно незабораван доживљај.

Припремила
Гордана Томић

Ведро, септембарско јутро. Испред хотела "Оногошт" неубичајени жагор, врева, огромна радост на лицима гимназијалаца-матураната. Дуго ишчекивани сан претворио се најзад у јаву. Крећемо на осмодневну екскурзију. Уз пјесму, шалу, весеље, незаборавно дружење пошли смо прије свега да се добро забавимо, дружимо, опустимо, али и да упознамо нова мјеста и предјеле. Утисци послје екскурзије су били већином јединствени - незаборавно, непоновљиво, фасцинирајуће. Поред забава, дружења о којима је можда су-

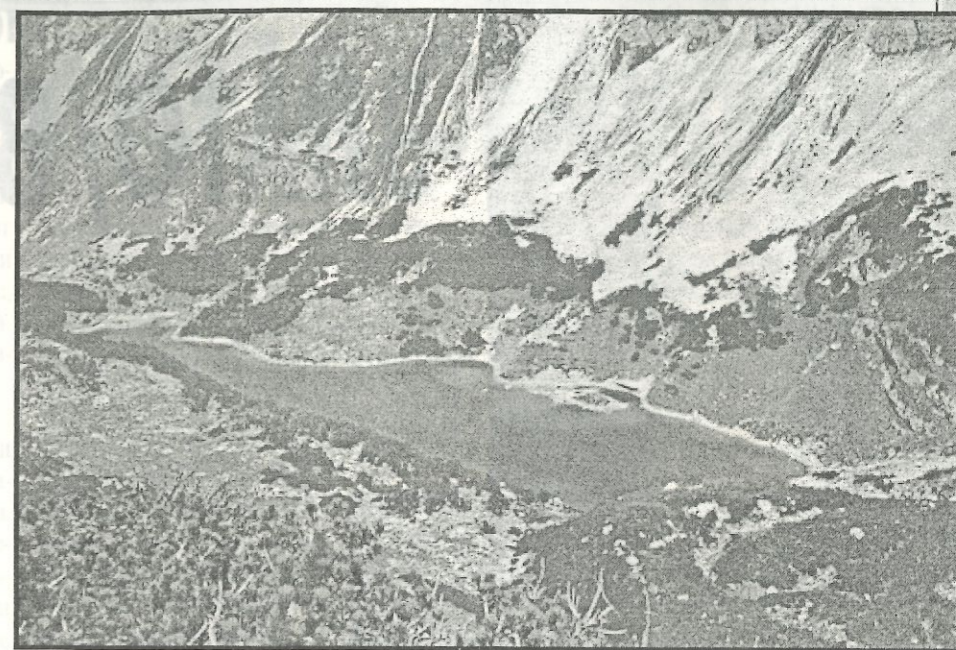
вишно говорити, треба напоменути велико одушевљење свим оним што смо видјели из наше богате културне и историјске баштине и упознали у Србији. Манастири - вјековна мјеста духовне интеграције народа, оставили су веома дубок и упечатљив утисак. Између осталог обишли смо манастире - Дечани, Пећка Патријаршија, Жича, Студеница, Морача, Хопово, Оплепац, и ја као и моји вршњаци били смо одушевљени њиховим иконографијом, живописом, опчињени општом атмосфером. По устаљеном обичају обишли смо значајније веће градове, универзитетске центре...



Прво одређиште је био Ниш. Дјелимично смо обишли град, чувену Ђеле-кулу, али засигурно свима и ученицима и професорима у сјећању ће остати мали нишки "спектакл" када смо на и помало неубичајен начин испраћени са чувеним трубачима, пјевали сви у један глас, играли уз драге, чувене стихове "Ђурђевдан", "Месечина"; на једној од улица готово два сата, уз свесрдну подршку наших професора који нијесу крили одушевљење и изненађеност. Послије Ниша, незабораван провод је услиједио и на Копаонику, о чијим њепотама и значају је сувишно говорити, у дискотеци хотела "Јуниор" која је радила до раних сати.

А затим Београд - главни град. Многи нијесу крили одушевљење, мада ми сва та ужурбаност и није била сувише изазовна. Ведро расположење је доминирало над благим незадовољством због не баш идеалног смјештаја у најстаријем хотелу у Београду "Србија", али најбитније је било другарство, заједница. Уз доста ажурног туристичког водича упознали смо неке од знаменитости Београда - Калемегдан, Храм Светог Саве на Врачару, Ушће и било је и других шетњи чувеном Кнез Михаиловом, Теразијама, итд...

Три незаборавна дана провели смо у Врбасу. Гостопримство наших драгих



Врбашана, који су већином из Црне Горе, љубазно особље хотела "Бачка" допринијели су још бољем утиску и ведријем расположењу. Организовани су и једнодневни излети до Суботице обилазак чувеног Палићког језера и Суботичке бувље пијаце, затим до Новог Сада који је по мени најљепши град, били смо и на Фрушкој Гори, Петроварадинској тврђави, у Карловцима - мјесто чувено по великом пјеснику Бранку Радичевићу.

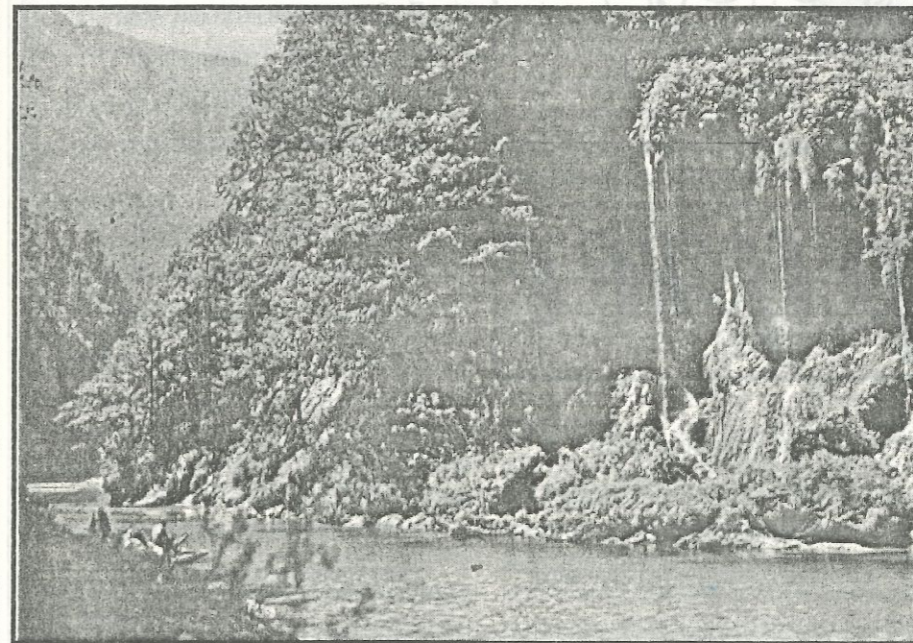
Последње вече провели смо у Врњачкој Бањи. Огромно незадовољство смјештајем у доста безусловним хотелима Д категорије савладала је еуфорична весела атмосфера, специјални

програм у оквиру кога је извршен избор за Мис и Мистер-а екскурзија 96. Међу многобројним лијепим, гимназијалцима и гимназијалкама титуле нај - понијели су Савета Перовић и Владимир Јокановић. "Лудовали" смо до раних јутарњих сати, помало тужни, јер смо ето готово завршили маршруту.

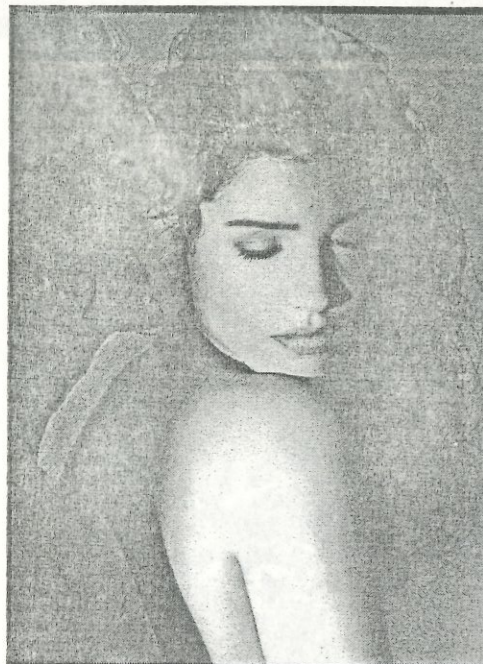
У повратку обишли смо спомен-парк у Шумарицама код Крагујевца, одајући пошту тамошњим жртвама нијемом тишином.

Препуни дивних утисака, обишли смо и видјели пуно тога, помало уморни од "ноћног живота", напорног путовања хитали смо ка родном граду, богатији неким новим знањима али и склопљеним познанствима, пријатељствима, неким је екскурзија донијела и нове, незаборавне љубави, можда и понеко разочарење. Најважније од свега је драга успомена и сјећање на незаборавне тренутке проведене заједно. Уз све ово велику захвалност дугујемо спонзорима, прије свега, затим агенцији "Оногошт", родитељима који су нам омогућили незабораван провод. Такође и професорима који су несобично дијелили радости са нама и трудили се да све буде што боље организовано као и ученицима о њиховом доприносу сувишно је говорити.

Мартинковић Миллица IV 3



ЗЛАТО, ВОЛИМ ТЕ



још се не гасе. Сва сјећања привукла сам уза себе и не дозвољавам им да одлете, одлепшају у нестварност, у нестајање, безличност. Из туге падам у очајање. Вратити те не могу, злато моје, најдражи... јер сам само дио овог свијета који је као што знам немоћан. Осјећања су ми равна црта без вибрација.

Никшић, старе улица којима смо безброј пута шетали заједно! Прослава новогодишње ноћи и непрекидан, заразни смијех као никада до тада и никад после тога...

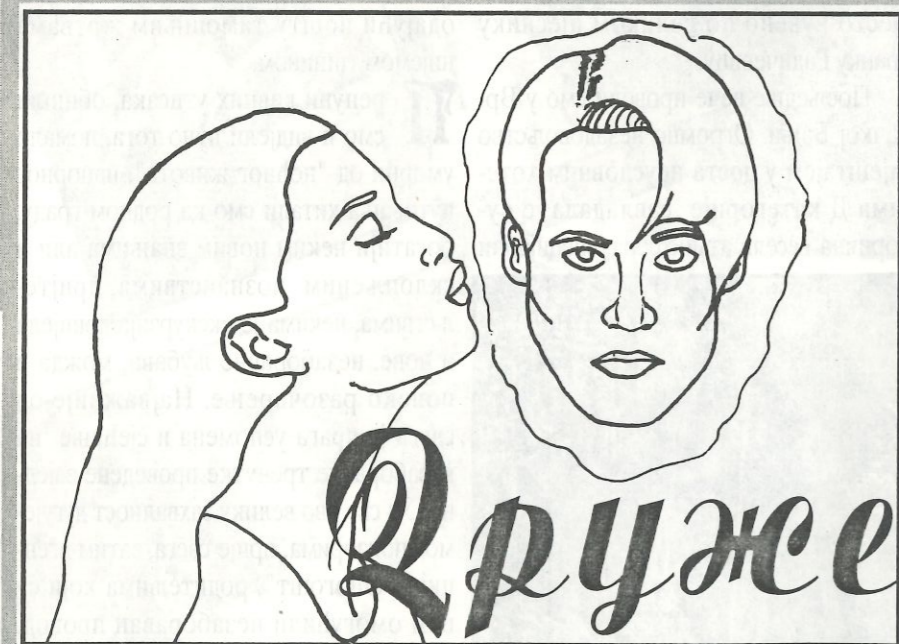
Злато моје, гдје си сад? Ко ли ти узима душу? Да ли те је било страх? Да ли си стигао да се уплашиш? Нема те. Не вјерујем у стварност, све је то несклад и чудна забуна, привиђења и сновиђења, велика мора, тмина, празнина. Иза сваког нашег живота постоји неуољиви брисач који готово све брише

и остави понешто за сјећање, али временом нам и то одузме... Трагам за тобом у непрегледној маси људи, примјетно, осјетим, уочим и тргнем се за трен: коса, плаве очи, висина као твоја и све се поклапа са тобом, и помислим, желим да вјерујем да си то ти, натјерам себе да у то искрено вјерујем, кренем, за човјеком бојећи се да се не изгуби у мноштву других, а онда неко унутрашње проклетство ме опомене и пренерази нема тог човјека. Као да никад није постојао у мојим мислима.

Ех, људска несавршености" Знам, збир среће и туге увијек је нула. То је изазвало судбину и призивало несрећу. Не знам да ли ријечи нешто значе. Имала сам потребу, најдражи, да нешто кажем, да те отргнем од заборавља.

Човјек толико само може. Остаје празнина...

Марија Миловић III 8



Гдје је сад реци ми друже шта ради, са ком је, сјећа ли се мене да ли му по срцу топлина пуже или га муће животне сјене.

Мене туга још увијек прати ломи ме и тмуши недајући мира чекам дан када ће да се врати јер бојим се у души таласа и вира.

Ш. Бранка П6

У срцу боли у грудима стеже тај проклети осјећај самоће жица времена ме спутава и веже налазећи у мени одличје слуге

Љубав ме топи ко коцку леда ја сама стојим у гомили људи та проклета судбина мира ми не да и све већу жељу за њим буди.

Да ли икада помисли о мени сања ли о нама у вечерњој тами или ме види у нагловитој сјени док га боле и троше војнички дани.

Нека га увијек прати радост, и његовог душом топлина влада њему је, друже поклонила младост једна клинка из роднога града.

МОЈА СЕДМИЦА

Сваког дана се дешава толико новог, али ипак кад се осврнем иза себе и погледам, видим да сваки понедељак личи један на други, такође и уторак, сриједа... Па кад мало размислимо можемо закључити да се наш живот одвија по неким усталеним законима који се само испољавају на различите начине, али суштина је иста. Тако је и са данима. Кад се направи резиме овако суштина изгледа:

ПОНЕДЕЉАК - има нешто што ми се свиђа понедељком. Можда нека свјежина којом одишу, како ми се чини, сви људи. Сви су на неки начин нови, сија им неки посебни сјај у очима. Можда зато што је понедељак почетак нове седмице. А сваки почетак је лијеп и улива наду да ће нам се можда нешто фино догодити, да ћемо боље и љепше искористити онај мали дио Земљине кугле који, припада нама, и само нама. Ја лично сваког понедељка понешто себи обећам. Што се школе тиче сваког понедељка одлучим да редовно и систематски учим - у томе понекад истрајем, а понекад...

УТОРАК - као по неком закону уторком ми се увијек деси нешто лијепо и нешто ружно. Због овог ружног бих, можда, тог дана радо остала код куће, али ми се због овог лијепог, наравно, не остаје. Међутим, и то је саставни дио живота. Он можда не би имао своју чар да није тих препрека, које треба прескочити, ићи даље, борити се за своје мјесто под сунцем. Ја не прихватам оно мишљење да је живот сувише кратак да би било времена за неку борбу, да треба пробати и учинити све. Истина, живот јесте сувише кратак, али човјек је сувише поносан да би прихватио и урадио све што му се каже. Треба мислити, бирати и изабрати право рјешење.

СРИЈЕДА - сриједом обавезно уведем неку промјену у свој живот. То су најчешће ситнице, али ситнице које живот значе. "Ја не пуцам на главне згодитке". Знам да не могу промијенити свијет, увести неки нови поредак у коме би сви живјели боље, али покушавам да овај мој свакодневни живот учиним љепштим и занимљивијим. Треба искористити сваку праву шансу. А да ли је она права рећи ће нам најбоље наш разум и наше срце.

ЧЕТВРТАК - најзад један сасвим обичан дан. Све је некако једноставно - школа-ку-

ћа-пријатељи. Тада највише осјетим све мале и врлине нашег живота. Схватим да је Никшић град у коме сваког познаје, у коме се све примијети и прокоментарише. Већина људи води рачуна о свима, а ипак најмање о самим себи. А најгоре је што се мишљење о некоме каже свакоме осим њему самом. У тај круг прича укључени су људи без обзира на професије и све се то преноси с генерације на генерацију тако да не морате да бринете - сигурно вас неће заобићи - то вам је у генима. Мало је људи који могу да се одупру том магичном кругу који га непрестано вуче к себи. Тешко је, али је вриједно труда.

ПЕТАК - ја мислим, кад бисмо правили анкету међу ученицима на тему најмилији дан да би петак био апсолутни фаворит. Погађате и због чега. Како је лијеп онај осјећај привремене неодговорности. Кажем привремене зато што живот не би имао смисла да није обавеза, одговорности. Свакоме се на први поглед чини да је то прави живот, али осврните се око себе и погледајте људе који тако живе, људе иза којих не остане ништа, па их се и они који су их познавали, добро не сјећају. А ја колико се сјећам увијек ми је петком све изгледало лијепо и могуће, па чак и понеки минус који добијем пада ми изгледа ништаван и чини ми се да га је лако поправити. И читав свијет око мене и онај у мени је тада фин. Сви проблеми су ми мали, а живот некако велики, са пуно простора и времена да их ријешим. Тако често пожелим да ми је сваки дан петак.

СУБОТА - то је дан резервисан за изласке. Обично суботом никад нијесам код куће. Тада слиједе оне посјете родбини, пријатељима... Увијек ме је субота асоцирала на нешто лијепо. Јер, пуно се тога суботом деси, а ми се већином трудимо да запамтимо само оно што је фино, што нас чини

срећним. Па и психолози кажу да човјек не види све што се налази и дешава око њега, већ само оно што жели да види и у оваквом издању каквом он жели. Можда нас зато и истина често заболи.

НЕДЕЉА - недеља је за мене дефинитивно најгори дан. Све је некако мртво. И



када је лијепо вријеме мени се чини да је тмурно. Можда зато што нестане оне ужурбаности са улица и шеталишта. Сви су у кућама. Недеља је дан за спавалице и лијене особе које воле да одмарају и сједе у кући поред телевизора. Створи се таква атмосфера да помислим да нигдје нема живе душе, да сам сама. А самоћа је једна од најгорих ствари на свијету, и шта да радим тада? Ништа сем да се прикључим тој армији поспанних људи жељних одмора и да сачекам понедељак да бих видјела насмијано лице.

Истина, понекад су ми сви дани исти, па ми је сваки дан сриједа или петак... а понекад се све измијеша па ми уторак постане сриједа, сриједа-петак, а он пак четвртак.

Весна Пејовић, III 8

МАГИЧНА МОЋ ЗВУКА

Да ли сте знали:

1. да пиштаљка која производи велики распон нискофреквентних звукова може усмртити човјека и да под утицајем вибрације може претворити све његове унутрашње органе у безобличну масу.

2. да се звучни талас ниске фреквенције може нациљати и да два инфразвучна генератора усмјерена на одређену тачку, удаљену чак 8 км. могу срушити зграду (Сјетимо се града Јерихона срушеног звуком јерихонске трубе).

3. да су мексички и тибетански шамани користили звуке својих бубњева да би постигли измијењено стање психе у коме је могуће путовање у Горњи или Доњи свијет. Оно што Шамани нијесу

знали то је да је звук дјеловао на рецепторе, посебно мјеста на њиховим нервним ћелијама и тако активирао молекуле тајанственог меланина, одавно проглашеног за гласника трећег ока и кривца за телепатију и екстрасензорну перцепцију.

4. да ријечи такође имају неку моћ и извјесно дјство на сва жива бића и поједине органе и ткива, захваљујући својој специфичној вибрацији. Тако су и древни народи путем својих мистериозних ритуала будили успаване потенцијале и снагу подсвијести оних деведесет посто мозга чија се функција ни дан данас не зна. Уосталом, сјетимо се самог почетка најстаријег и најзагонетнијег списка - Библије - који гласи: "На почетку беше реч".

5. да су на звук традиционално по-

штоване ријечи "аум" сви древни Индуси и јогини медитирали.

6. да је легендарна вјештина јапанских самураја да онеспособе своје противнике специфичним борбеним поклицима, чија се формула љубоморно чува у источњачким храмовима и вјежбалиштима. Ова вјештина зове се Киаи. Ниско интониран Киаи изазива дјелимичну парализу нерава рефлексном реакцијом која нагло снижава артеријски крвни притисак. Насупрот томе, Киаи високе фреквенције, када је гласан и изненадан, нагло подиже крвни притисак и чак може изазвати инфаркт. С друге стране, звуци древних јапанских, кинеских и индијских инструмената у стању су да подстакну раст цвијећа и житарица, а код животиња посебно осјетљивих на инфразвуке стимулишу плодност.

ПОНАШАЊЕ БИЉАКА



вали цвијеће, размислите о томе да том приликом не купујете само украс за собу, већ и некога ко ће се радовати вашим успјесима и туговати због ваших патњи, или неког поузданог чувара од провала, сопственог Фројда који ће вам рећи какве намјере има гост и прије него што проговори, или пак некога ко ће вас на вријеме обавијестити да ћете се разбољети.

Да ли сте знали да:

1. свака биљка добро познаје и препознаје свог газду и да ствара врло интимну емотивну везу са њим, чак до те мјере да може потпуно угинути од шока и туге ако је преузме неко други.

2. се код биљака, ако се на њих прикључи апаратура попут низа синхронизованих спортских хронометара, што-перица или полиграфа, могу регистровати разна осјећања, попут радости и туге, или пак неке друге емотивне реакције, као на пријер лажи код човјека, или чак још неке и снажније, попут оне приликом

неког тешког дјела.

3. биљке најбурније реагују на двије ситуације: смрт и љубавна осјећања. Емотивне патње усљед невјерства или лошег поступка вољене особе, као и тренутке највеће среће и интимног задовољства биљке најјаче и најдуже региструје.

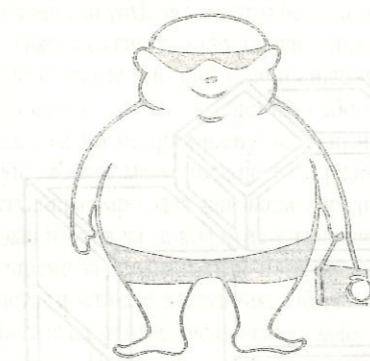
4. се филадендрон просто "онесвијести" кад се нађе у сигурној опасности.

5. Адам плаче аку му у близини нема Еве, или ако предосјети смрт неког члана у породици.

Зато кад следећи пут будете купо-

ВЈЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ

- Св. Симеон Млађи, калуђер строгог аскетског реда је 1597. г. код Антиохије, у Сирији, навршио 45 година непрекидног чувања на каменом стубу.



- Ана Илазија Вилијам је 2. јуна 1987. године постала трећа особа која је ван сваке сумње доживјела 144. године са пуноважном крштеницом.



- Највећа катастрофа у спортској историји догодила се на хиподрому Хондконду 26. 02. 1918. године, када су се сломиле трибине, које је затим захватио пожар. Процјена је да је погинуло 640 гледалаца.

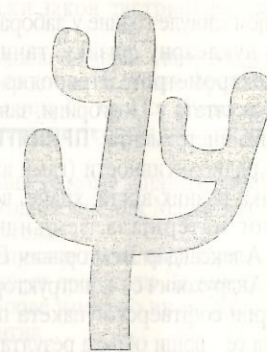


- Сом, највећа слатководна риба. Године 1918. уловљен је у Русији један примјерак од 256 кг.



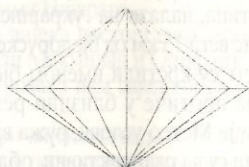
- Најстарије дрво је амерички бор које данас расте на сјевероисточном об-

ронку (Wheelerovog) врха у Невади. Старо је око 4900 година.



- Највећи столњак на свијету дугачак је 55 м, и широк 230 цм. Саткан је од лана у једној радионици у Белфасту у Сјеверној Ирској у јануару 1972. године по наруџби тајландског краља Bhumibola (који између осталих титула носи и титуле Мјесечев Брат и Сунчев полу-брат).

- Највећи драги камен је тзв. тафет (Be4Mg4Al15O9). Пронађен је први пут у Ирској у новембру 1945. године, а у међувремену пронађен је до данас само још један примјерак.



У годинама 1934., 1937., 1943., 1957. награде "Оскар" добили су за најбољу режију: Дејвид Лин, Елија Казан, Френк Капра, Лио Мек Кареј и Мајкл Кертис.

Најбољу женску улогу: Кладет Колбер, Лорета Јанг, Луиз Рејнер, Џенивер Џонс и Џоан Вудворд

Најбољу мушку улогу: Алек Гинис, Клерк Гебл, Пол Лукас, Роналд Колмен и Спенсер Траси

На основу података који слиједе одредити за сваког од њих које је године био добитник награде "Оскар":

1. **Спенсер Траси** је добио "Оскара" 1937, а Кладет Колбер га није добила те године. Роналд Колмен није добио "Оскара" 1943. године.

2. **Лорета Јанг** је добила "Оскара"

ОШТАР УМ

1947. а Дејвид Лин 1957. године,

3. **Џенифер Џонс** је добила "Оскара" исте године када и Мајкл Кертис, а то је било девет година после Лио Мек Кареја и Френка Капре.

4. **Алек Гинис** је добио "оскара" исте године када и Џоан Вудворд, али је то било након што је награду добила Луиз Рејнер.

5. **Елија Казан** није добио "оскара" 1937. године

Рјешења:

1934. Клерк Гебл, Кладет Колбер, Френк Капра

1937: Спенсер Траси, Луиз Рејнер, Лио Мек Кареј

1943: Пол Лукас, Џенифер Џонс, Мајкл Кертис

1947: Роналд Колмен, Лорета Јанг, Елија Казан

1957: Алек Гинис, Џоан Вудворд, Дејвид Лин

Весна Пејовић III 8

"ПРИПЯТЬ-2М" У ЦРНОЈ ГОРИ

Крајем минуле године у лабораторијама за нуклеарну физику, тачније гама спектрометрију, Природно-математичког факултета у Подгорици, завршено је монтажа инструмента "ПРИПЯТЬ-2М" за мјерење радиоактивности (гама активности) (узорака разних врста: хране, воде, грађевинског материјала, земљишта и сл. Господа Александар Викторивич Бјерестов и Сергеј Андрухович су конструктори апарата и творци софтверског пакета прип помоћу кога се врши обрада резултата мјерења и њихов боравак у Црној Гори искоришћен је како за инсталацију апаратуре тако и за постављање за нас нових метода утврђивања присуства и активности цезијума (Cs) и калијума (K), а затим и других радионуклида у испитиваном узорку.

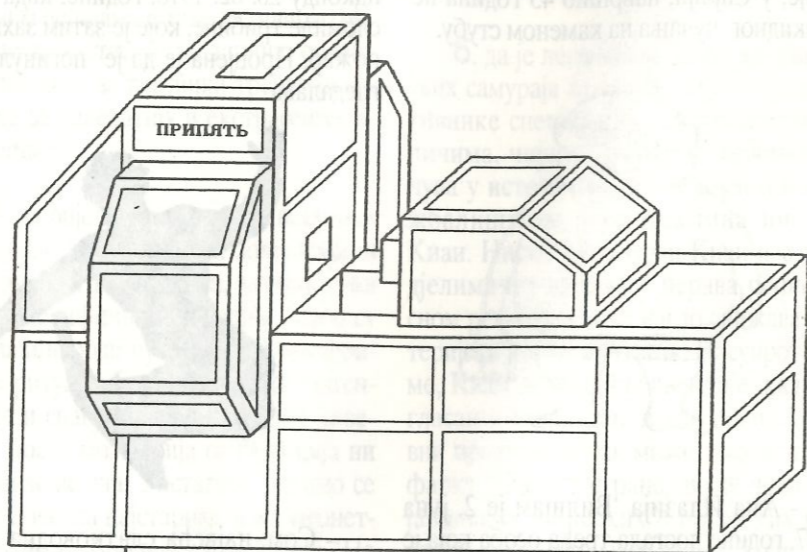
Физичари Бјерестов и Андрухович су чланову научног тима са Института за физику Бјелоруске академије наука из Минска, тима који иза себе има серију нових апарата међу којима је и 11 система "ПРИПЯТЬ" од којих су само два изван територије Бјелорусије - један је у Русији а други у Црној Гори. Сви они су настали непосредно након акцидента у нуклеарној централи Чернобил, која се, истина, налази на украјинској територији, алис вега 15 км од бјелоруске границе (инструмент су крстили именом бјелоруске ријеке која протиче у близини реактора у Чернобилу). Метео услови, ружа вјетрова и сл., учинили су да радиоактивни облак пређе преко бјелоруске територије и преко ње се врати, што је резултирало тиме да више од 70% укупне количине радионуклида изречених у атмосферу "одсједне" у Бјелорусији.

Неопходно је било тада, по ријечима колега из Минска, искористити постојеће али и изградити нове уређаје и разрадити њима адекватне методологије, не би ли се што брже и ефикасније добили што комплетнији резултати мјерења активности, енергија и интензитета зрачења, и, наравно, предузеле одговарајуће мјере заштите становништва. Тако је настао "ПРИПЯТЬ-1" са шест сцинтилационих детектора. Данас се већ ради на четвртој модификацији са све бољим карактеристикама.

Захваљујући особеностима и предностима у односу на раније коришћене једнокристалне детекторе, овај инструмент спада у најсавременије и најбоље ове врсте у свијету. Карактеристична га: велика осјетљивост, велика ефикасност детекције, могућност експрес-

них анализа, мјерење узорака релативно великих запремина и произвољног облика без посебне припреме (при чему сам процес мјерења не нарушава облик и структуру испитиваног узорка). Карактеристична га, даље, релативно једноставна конструкција и управљање системом, као и аутоматска обрада резултата мјерења јер је остварена директна веза са рачунаром.

Шестокристални, нискофонски гама-



спектрометар "ПРИПЯТЬ-2М" чију грубу шему видите на слици састоји се од: шест кристала NaJ од којих је један покретан и обезбјеђује приступ комори у коју се ставља испитивани узорак (сви су заштићени дебелим слојем олова), електронике - камак система, система за управљање и регистрацију, система за напајање и, наравно, рачунара на чијем екрану се, захваљујући софтверу ПРИП, могу видјети спектри са свих шест детектора, сумарни спектар, подаци о енергијама и активностима и низ других података од интереса. Све ово се може одштампати на принтеру.

Невенка Анговић, проф
Природно-математички факултет -
Подгорица

ИНТЕЛЕГЕНЦИЈА МУШКАРЦА И ЖЕНЕ

Вјероватно је најобимније и најпотпуније испитивање о томе да ли постоји разлика у интелигенцији између мушкарца и жена. Такво једно испитивање извршено је у Шкотској тако што су дјеца рођена разних година, 1. фебруара, 1. маја и 1. новембра радили тест интелигенције. Израчунавањем добијени су средњи коефицијенти и то за дјечаке 100,5 а за дјевојчице 99,7, што је наравно сасвим занемарљива разлика. Међутим, ако не постоји разлика у степену интелигенције

између мушкарца и жене доказало се да постоје разлике у врсти интелигенције. Тако да је код дјевојчица развијенији В фактор (способност коришћења ријечи) и М фактор (способност механичког памћења), а код дјечака Н фактор (способност обављања математичких операција) и Р фактор (способност налажења општих принципа). А за узрок постоје два објашњења. Према једном, узроци су биолошки, због раста у анатомској структури и хормоналном саставу, док друго узрок

налази у условима у којима се развијају мушка и женска дјеца.

Парапсихолошке способности

1. Велики руски мислилац М.Л. Ломоносов видио је јеном у сну да је његовог оца, који је био рибар, послје бродолома море избацило на неко ненастањено острво у Леденом мору. Он сам није био у могућности да спаси свога оца. Тај га је сан веома узрујао. Уз велике потешкоће успио је наговорити групу познатих рибара да одједре на то острво. Тамо су заиста нашли

леш Ломоносовљевог оца.

2. Госпођа З. је сањала да је неки непознати човек убо њезину пријаељицу ножем у лијеву страну тијела. Неколико мјесеци касније видјела је тог човека у стану своје пријатељице. То је био хирург који јој је одстранио тумор са лијеве дојке.

3. Ј.В. Гете, познати њемачки писац, је у својој аутобиографији, рекао о своме дједу да он посједује дар прорицања, али се није изјашњавао ни пред киме, осим пред својом супругом, Гетеовом баком да га значајни сни упућују у то што ће се догодити. Тако је са сигурношћу тврдио супрузи у вријеме кад је био још млађи вијећник у скупштини, да ће у сљедећим изборима доспјети на испражњену заступничку клупу. Кад је мало послје тога један од заступника умро од срчане капи, одредио је на дан избора да се код куће у тишини све припреми за пријем гостију и честитара. И заиста, постао је заступник. Обичан сан који га је на то навео испрчао је својој сурпизи овако: Нашао се на пуној, уобичајеној скупштини вијећа гдје се све одиграло по обичају. Одједном је заступник, кога је убила кап, устао са свог сједишта, сишао и уљудно му понудио да заузме његово мјесто. Након тога је изашао кроз врата.

Пејовић Весна и Биговић Љубица, III 8

РЕЗУЛТАТИ 22. СМОТРЕ И ТАКМИЧЕЊА "НАУКА МЛАДИМА"

Како резултати такмичења из хемије нијесу објављени у прошлом броју Гимназијалца урадићемо то у овом.

Рачунски задаци:

Први разред: Зорица Лалатовић - 2. мјесто (ментор: Станојка Вучуровић), Богдан Максимовић - 3. мјесто (Ментор Станојка Вучуровић)

Други разред: Ивана Глушчевић - 1. мјесто - 100% урађен тест (Ментор Росања Томић),

Трећи разред:

Васиљ Давидовић - 2. мјесто (ментор Душанка Лаушевић)

Четврти разред: Ивана Николић - 4. мјесто (ментор: Станојка Вучуровић).

Научно истраживачки радови:

Трећи разред: Снежана Горановић - 1. мјесто (ментор: Душанка Лаушевић) Ана Церовић и Јелена Дурковић - 2. мјесто (ментор: Душанка Лаушевић).

И на овом такмичењу гимназијалци су показали одличне резултате

В.П и Б.Т.

СВИЈЕТ НАУКЕ ЗАНИМЉИВОСТИ - СТАТИСТИКА

Пролазе године, деценије, вјекови. Пролазе епохе и добра и зла; и топлоте и хладноће и љубави и мржње. Често примјећујемо ту фаталну пролазност попут љепоте, младости и живота. Тако прође и ова 1996. година лета Господњег и дође сљедећа.

Ипак, постоји нешто што остаје ту гдје је и настало у свијету науке и умјетности. са задатком да човеку помогне, да га узвиси или пак уништи, уколико то користи удимензијама похлебе и необузданости. Оно се родило у виду знања и врлине људи блиским самом Богу, по енергији спознаје и истине, по снази воље и ума и по ономе што запазише и чега се сјетише и издвајајући га из универзума, моћно га чувајући, остављајући га нама, задужише нас да својствено човеку њихова дјела и ријечи делују нам познато, или бар да нас нека година на истекну ил нова на помолу посјети на крају, односно почетак њихових живота.

Правећи посебан осврт на свијет природних наука у ужем смислу математике, физике и астрономије, листајући енциклопедије и дебеле књиге озбиљних наслова, покушавајући да се сјетим теореме, формуле ил закона по ком поменуемо њихове ауторе на неком часу из гимназијских дана, али пак и раније, утврдим да 1996. год. је умногоме специјална управо због своје симболике и асоцијативности у односу на важне датуме, уписане златним цифрама у историји ових наука.

Аналогно томе, ова година представља тачно:

- четири вијека од рођења Ренеа и Декарта

- три и по вијека од када се родио Готфрид Вилхем Лајбни

- 290 година Бенџамин Френклин

- 260 година Александра Волта и Жак Алесандар Сезар

- два вијека Сади Карно

- 160 година од смрти Андри Мари Ампера

140 година од рођења Николе Тесле и смрти Николаја I Лобачевског

- један вијек од рођења Лестер Халберт Дермера

Што се тиче остварења у математици, протекло је управо:

- 310 година од Лајбницовог комплетирања своје методе о диференцијалном и интегралном рачуну и исто толико од објављивања Њутновог дјела Математички принципи природне философије

- три вијека од објављивања "Анализе бесконачно малих" Француза Гјом де Лопитала о инфинитезималном рачуну, а тада је и Швајцарац Јохан И Бернули дефинисао Брахистохрону.

- 170 година од када је Абел прецизирао појам конвергенције реда, а Лобачевски приступио неевклидској геометрији

- један и по вијек од Келијевог наговјештаја хипотезе о простору са више од три димензије, а и исто толико од појаве рачунара Ениац, конструисаног од стране Амери-

канаца Моклиа и Екерта

- један вијек од када су Белгијанац Вале Пусен и Франзус Адамар поставили потпун асимптотски закон дистрибуције простих бројева

- 90 година од дпрве употребе појма апстрактног простора од стране Фрешеа

- 80 година од када су Лузин и Суслин почели развијати теорију аналитичких скупова

У физици се може запазити да већ:

- 320 година постоји Мариотон закон о притиску гасова

- два вијека је прошло од када су Мушенбрук и Клајст пронашли Лајденску боцу, а Француз Борде измјерио интензитет тежине помоћу клатна

- 180 година је од формирања Лапласове формуле адијабати

- један и по вијек од Веберове конструкције првог електро динамометра и Фарадејеве локализације електричне енергије у изолаторима

- један вијек постоји Бекерелово откриће радиоактивности и Земахово о дејству магнетног поља на свјетлости

- 80 година је од успостављања Ајнштајнове ОТР (опште теорије релативности)

- 70 година од Хајзенберговог формирања принципа неодређености и именовања кванта енергије зрачења - фатоном Американца Луиса

- један вијек је од оснивања прве електричне централе на Теслиној систему полифазних наизмјеничних струја, а саграђена је на водопаду Нијаргаге

- пола вијека постоји синхотрон, а први су направили Макмилан и Олифант

Астрономија нам свједочи да прошло је тачно:

- четири вијека од када је Холанђанин Д. Фабрицијус открио прву промјенљиву звијезду: Мира Цети

- 320 година од како је Флемстид основао опсерваторијум у Гриничу.

- 290 година од када је Халеј израчунао путању више комета

- два вијека од успостављања Лапласове космогоничке хипотезе

- један и по вијек од када су Француз Верје и Енглец Адамс рачунски открили планету Нептун, а Енглец Лосел открио Непунов сателит Тритон и исто толико од цијелања комете Бјела

- 80 година како је Мађународна конвенција утврдила почетни меридијан у Гриничу

- 70 година од утврђивања састава Репова комете од стране француског научника Балдеа

- 60 година од конструисања првог радио-тјелескопа од стране Американца Ребера

- пола вијека од Бабкоповог открића магнетног поља и зрачења звијезде

- 20 година од како су америчке сонде "Викинг" спуштене на планету Марс (наставак у вези специфичности 1997. г. у сљедећем броју)

Гордана Томић, IV 7

"ПЕТНИЦА" ШТА ЈЕ ТО?

Већина гимназијалаца је чула за истраживачки центар "Петницу". Неки од њих су и учествовали на семинарима који се тамо одржавају. Да би отишао у Петницу не мораш да будеш неки супер ђак, само је важно да те интересује предмет за који се пријављујеш. А за учествовање на конкурсима потребна је пријава, која стиже из Петнице, а која се узима или од директора или од пред-

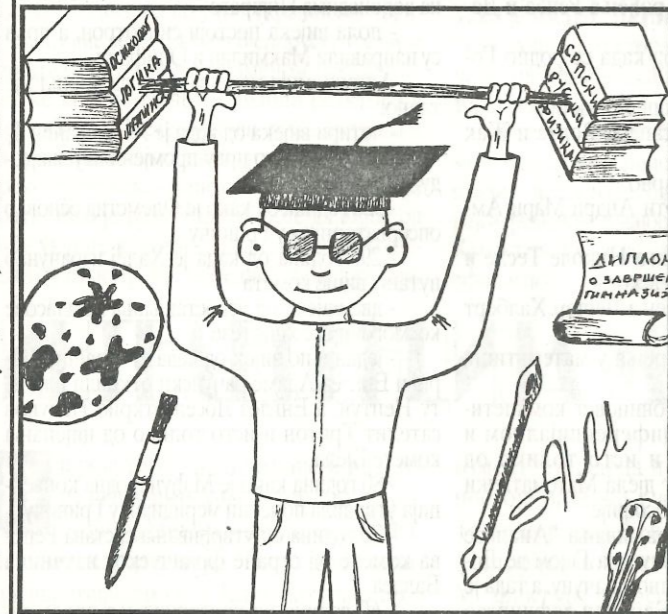
метног професора, затим кратка биографија и препорука професора, а по могућности и психолога. Пријаве се врше у току октобра и новембра, а одговор стиже крајем децембра. Постоје зимски, љетњи и јесењи семинар. Ја сам учествовала прво на зимском и похађала семинар из математике. Да бих учествовала на љетњем било је потребно да ми пошаљу позив, а затим сам морала да спреим и семинарски рад. У

Петници ако те интересује предмет за који си се пријавио можеш много тога да научиш из те области, а што

се не учи у школи. Иначе, тамо влада нека опуштена атмосфера и нико није био оптерећен ничим, као што је случај у школи. Веома је занимљиво и поучно присуствовати тим семинарима. Предавачи су били професори са разних универзитета Југославије и тада сам први пут осјетила да нема оне дистанце између ђака и професора. Било нам је допуштено да слободно искажемо своје мишљење. Могли смо да користимо литературу из велике библиотеке у којој се искључиво налазе научне књиге. Друга добра страна Петнице је што има пуно времена за дружење и забаву. Свако има могућност да изабере спорт којим ће се бавити за вријеме док је ту и пливање, кошарка, стони-тенис... јер је Петница опремљена адекватним спортским теренима. Љубитељи природе могу да уживају у предивном амбијенту у коме је овај истраживачки центар смјештен. Што је важно поменути је да су нам рачунари били доступни у свако доба. А што је главно упознала сам пуно нових пријатеља са којима нон-стоп одржавам везу. Све у свему било је то веома интересно искуство које препоручујем свима.

Марија Јањушевић, II 6

Са почетком нове школске године прешли смо у нову школску зграду која пружа могућност за неке ваншколске активности. Омогућени су услови за рад литерарне, драмске и новинарске секције. Иначе, секције воде професорице: Весна Раонић Симуновић, Весна Тодоровић и Владенка Ковачевић. Интересовање ученика за помеху активности је било велико и свима је омогућено да исказа свој таленат. Аудиција за драмску секцију одржана је 22. новембра и већина учесника је прошла и постала стални члан ове секције. Секција је учествовала на књижевној вечери



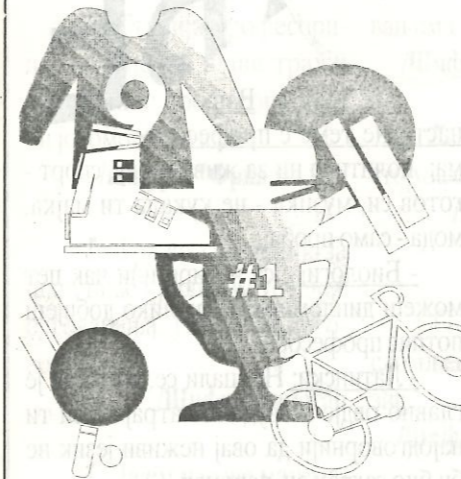
6. децембра а учествовање и на школској свечаности 21. децембра. Заинтересовани се могу прикључити јер за оне талентоване увијек има мјеста. Литерарна секција је такође почела са радом 22. новембра. Сви они који су заинтересовани могу да дођу на састанке ове секције који се одржавају два пута недељно. У склопу литерарне

ОСНОВАН ХОР ГИМНАЗИЈЕ

На иницијативу професорице музичког образовања Вјере Вуковић основан је хор Гимназије. Иначе, интересовање гимназијалаца је било сјајно тако да је направљен адекватан избор од оних најбољих. Формиран је мјешовити хор са око 50 чланова који је почео са радом 1. новембра. Прве пробе су одржане у Музичкој школи чија су одговорна лица била веома расположена да изађу у сусрет гимназијалцима, а сада је добијен одговарајући простор у згради "Захумља". Пробе се одржавају два пута недељно и за сада хор спрема композицију "Гаудеамус", а за касније планира и проширење репертоара. Нови избор чланова биће почетком другог полугодја тако да ће свима бити пружена шанса да покажу и докажу свој музички потенцијал. Хор ће учествовати и на школској свечаности 20. децембра, а вођа хора Вјера Вуковић има веома амбициозне планове о чијим детаљима више ријечи неки други пут.

Весна Пејовић и Марија Миловић, III 8

Спорти у школи



Фудбал

Фудбал трећих и четвртних разреда: прво мјесту у Црној Гори /Марко Ђоковић, Данило Драганић, Предраг Зечевић, Дејан Мијушковић, Милић Ђурђић, Жарко Симанић, Борис Копривица, Милан Ковачевић, Иван Радојичић, Игор Радовић, Владимир Тодоровић, Иван Ђукановић и Миланко Никитовић/.

У Никшићу је 5. јуна 1996. године одржано финале средњошколских Олимпијских спортских игара Црне Горе. Никшићка гимназија је остварила следеће резултате:



Рукомет

/ученици/ прво мјесту у Црној Гори (Јелена Булајић, Ана Кужић, Ана Ђуровић, Сања Блечић, Весна Миљанић, Марина Мијајловић, Снежана Грозданић, Слађана Грозданић, Ксенија Перуно-



Одбојка

/ученици/ треће мјесту у Црној Гори /Владимир Јањушевић, Владо Гардашевић, Александар Перовић, Блажо Вукотић, Дарко Јеврић, Владимир Станковић, Никола Канкараш, Иван Вукасојевић, Никола Ђипранић, Милош Николић и Душан Трипковић/.

ОДЛИЧНО ДО финала

Фудбалски тим Гимназије "Стојан Церовић" са професорицама физичког васпитања Јованом Дамјановићем и Зораном Томановићем боравио је у хотелу "Праг" од 12. до 15. новембра у Београду. Ево изјава ове екипе:

Иван Радојичић:

На основу такмичења која су одржана на нивоу школа, општина и република заслужно смо се пласирали у финале. У финалној утакмици противник је био првопласирана екипа у Србији, Правна биротехничка школа из Београда. На путу до финала наша школа је имала импозантан скор. У финалу смо потцијенили противника што нам се вратило на крају утакмице, тако да нијесмо успјели освојити прво мјесту у Југославији.

Жељко Миловић:

Финална утакмица је одржана у Електро-техничкој школи "Никола Тесла" на отвореном терену пред преко хиљаду гледалаца. Мислим да смо надиграли противника, али захваљујући пенал рулету нијесмо освојили наслов првака. Иначе, срдечно су нас дочекали представници Фудбалског савеза Југославије.

Марија, Весна III 8



- "Човјек стално напредује" - дакле: Информатику схвати као повод на питање: "У ком вијеку живим".

- Будите уредни и лијепо пишете. То је врло важно, бар у математици.

- Чувајте се професора са slabим једним од чула опажања (неко друго им је феноменално).

- Енглески: ма немаш проблема ако си досељеник из Манчестера или бивши центарфор "Ливерпула".

- Историја, географија: Само бубај, није то тако ни страшно с обзиром на олакшицу: увијек мораш учити послед-

њу лекцију, а обнављати само све.

- За физику је потребно и довољно рећи: учи као да ће ти то бити најпотребније на свијету иако значи да то није тако.

- Кад професорица пита: "Је ли нешто јасно": ни за живу главу немој рећи да нема, да случајно не би схватио/ла шта стварно изучаваш. Уосталом, средња школа није обавезна, нпр. хемија.

- Не плашито се четрнаест предмета у почетку. Није то ништа у односу на устав, психологију, философију, логику.

САВЈЕТИ

НАЈМАНЈЕ ЗА

- Ван-

наставне теме с професори-

ма: политика ни за живу главу, спорт - готов си, музика - не кукала ти мајка, мода - само пробај.

- Биологија: са четири или чак пет можеш дипломирати, уколико добијеш потпис професора.

- Латински: Не шали се, па то ти је главно овдје и свуда. Сматрај да си ти најодговорнији да овај неживи језик не би био сахрањен, напокон.

- Француски, руски (евентуално њемачки, италијански...) користи стандардне речнике, уџбенике, предавања, граматике у виду дипломских радова, инословописе и нећеш се сасвим разочарати.

- Што се тиче музичке умјетности научи прије свега, сву терминологију или набави преводиоца - специјалисту.

- Ликовна умјетност ће ти омогућити да се домаћински опустиш и заслужено одмориш, под условом да нијеси далтониста, већ Талични Том.

- Физичко, немој само да се жалиш на опрему у сали. Супер је то у односу на модерне справе. Важно је да не правиш кораке у кошарци, па сад да л ћеш лећети или пливати. Види сам (а).

- Шта да те на крају кажем сем потруди се да останеш у памети (у каквој си био или бесконачно мало примјенљивај), а знање прошируј, прошируј колико ти дозвољава калуп главе у зависности од воље, заинтересовања, потребе ил задовољства.

- Матурант-

ДФОРИЗМИ

- И Бог је од нас дигао руке, да их опере.

- Марица Перова на ивици нерава.

- Скачем по лобањама (Вашка)

- Операција на отворено срцу-искрено, зар не.

- Школа је једини облик самоубиства које црква одобрава.

- Пуна школа ђака, свуда врата и прозори, а около слијепе улице (тачно, гимназија).

- Ово је ође Балкан, бар по Јовану Цвијићу и Бајаги, а по интелекту оно је Оксфорд.

- Неће у даљину чују се дапре, ал мјесечевом ријечком одлазе цигани, ваљда ће нам писати.

- Ми у нашој школи немамо оброке, с разлогом, вјерујте: да нам не би присјело.

- "Знам да у даљини, у тишини нема пута за нас" - Галија (ма шали се Нешо).

- Никад не очекујте принца на бијелом коњу, у већини случајева дође само коњ!

МАЛИ ОГЛАСИ

☐ Мијењам двије новодобијене двојке за половну четворку (по могућности из природних наука)

/шифра: "од сад па за довијек"/

☐ Старија професорица не пије, не пуши тражи ситуираног професора који би јој омогућио исто.

/шифра: "Фрка ми је"/

☐ Тражи се ученик за шапутање приликом усменог одговарања. Плата по договору.

/шифра: помагај/

☐ Дајем часове математике.

/шифра: леле ти га ка што ти је/

☐ Повољно хватам крадљивце креде

/шифра: Бум те фукал, не буш ми побегал/

☐ Дајем надимке професорима

/шифра: Вјечна, а јефтина ствар/

☐ Бесплатно шпијунирам бјегунце с часова.

/шифра: Ајде, небо речи двије/

☐ Мијењам нове патике гебок за половну и добро чувани пике-двојку.

/шифра: Двјеста на сат/

☐ Мијењам учионицу савремене локације за неку с погледом на њиве и природњачком акустиком

/шифра: Уморни урбаниста/

☐ Продајем књиге и свеске /с комплетним предавањима/ у пола цијене.

/шифра: окорели петичар/

☐ Издајем празан простор за оцјене у дневнику.

/шифра: А што учиш, кад ти шкоди/

☐ Продајем љепило за сломљена срца /Маде ин Тузија/

/шифра: крпи док се може/

☐ Нудимо аутограме.

/шифра: Ролинг Стоунс/

☐ Дајем часове вожње /кроз разреде/

(шифра: Без неоправданих/

ПОРУКЕ ЛИЧНЕ ПРИРОДЕ

☘ Чувајте се професора, погрешних професија.

(искусни)

☘ Потрудите се око првих оцјена оне су најважније.

(разредни старјешина)

☘ Волим твоју слатку главицу.

(Целат)

☘ Нијесам вам дужан осто, не!

(професор у пензији)

☘ Држите се даље звучника у учионицама. (оториноларинголог)

☘ Држите се двокрилних врата и без бриге.

(искрено-промаја)

☘ Кунем се: била си ми све на свијету (Адам Еви)

☘ Волим боју кестена у твојим очима.

(ботаничар)

☘ Хајде дете нека лете ракете

(Бајага)



☐ Потребна помоћ у виду дозе хумора.

/шифра Г М аналогно чему постоји и Д Г/

БИСЕРИ УЧЕНИКА

Једне године оде на боловање разредни старешина трећег, завршног разреда рудара и пошто нисам имала разредно старешинство, частише ме да га замијењујем. Одељење мушко. Момци, могло би бар два кошаркашка тима од њих да саставе, од којих је већина бар једном досад понављала. Док сам им само предавала, нису ме баш респектовали, малтене нису ме примећивали, ако нису били расположени за српски. Догађало се да онај из прве клупе довикује онеме из последње: "Виђи, ако ми у понељник не донесеш паре ти си изгубио ону ноћ на корге, имаћеш сушто!" "Момци, тише мало", покушавала сам да их смирим. Међутим, кад сам им постала разредна, почели су мало као да ме слушају. Обично би почетак часа протекло у правдању часова и решавању осталих проблема у вези са збивањима у одељењу. Једнога дана

питах ученика зашто у понедељак није био у школи. Он се натенане извлачи из клупе, ослони се рукама на њу и онако с висине: "Рекох ли ја тебе, разредна, да у понељник морам да идем на пазар. Ти мора да си заборавила". "Извини, молим те, откад смо ми то на пер ту?" Он ме запањено погледа, па се окрену другу поред себе, исколачи очи пут њега и рече: "Шта оно вели?"

Да не бих прснула усмијех, почех да им објашњавам шта је пер си, шта пер ту, и спаси ме звоно, тако да сам улетјела у зборницу и до суза се смијела заједно са колегама којима сам једва успјела да испричам шта ми се догодило.

На часу лектире у једном другом разреду радили смо Ану Карењину. Питам једну, не баш сјајну ученицу, да ли је прочитала лек-

тиру и она рече да јесте. Знајући је припитах је ли прочитала до краја што она потврди. Причај нам о Алексеју Карењину". "Алексај Карењин је био Анин мућ, рече она и ућута. "Настави, подстичем је ја, али она ћути. Покушавам да јој помогнем: "Чиме се он бавио, шта је радио? Шта му је било најважније у животу?" Она упорно ћути. "Па добро, јесли и пропитала књигу?" "Јесам". "Причај онда!" Тишина. "Проговори, женска главо, већ једном или ти дадох јединицу!" "Како јединицу кад сам прочитала", побуни се она. "Утолико горе ако си прочитала, а не знаш ништа да кажеш о Алексеју Карењину". Она и даље ћути. Ја већ прокључала и дрекнем: "Људи, моји размишљајте ли ви уопште док читате"? На то Јакић зачуђено: "Али професорице, па ви сте нам рекли да прочитамо, а не и да размишљамо".

Душанка Ђуришић, проф.

МАТУРАНТИЦА



Уз заједничке радости и туге настипјана, бесела дружина стигла је до велике матуре. Кажу нам сада сте зрели, озбиљни људи, будући академци али дај схватите ми сто још убијек гјеча која тпагодост и безбрижност желе да зауставе. А ето већ растанак куца на наша брата сваки ће својим путем поћи упркос свему што сто сложено гјечелили некеда ћемо као странци једни поред других случајно проћи. И проћи ће многа љета и зиме избледјеће сјећања и успомене, али ће срце убијек тихо да затрепти, зајца и заболити, када се сјетиш старог друга свог, све оне радости и среће гјечјих несташлука, љубави, сбаја, туча, школских бисера, нестрпљивости, страха, ишчекивања понобних сусрета и жибот ће понобо потврдити колико је пијепо бити тпагод у коликој сто били заблуди када сто убрзано у сбијет ограслих корачали.

Сбаки растанак и сбака туга боли, а тпагодост, па она најмање боли оно што је боли, што је плаши, што јој сузу из ока тражи. Али испунимо, драги другари тоји, један забјет да и када будемо ограсли људи у души останемо велика гјеча која ће да памте све заједничке, незаборавне тренутке и да ће љубав бјечно да нас беже и када сиједе бласи дођу и боре прекрију наше лице сјећање на друга не смије да изблудијети, учинимо да будемо срећнији да нас растанак мање боли а да успомене и сјећања из тпагодости а прије свега нераскидубе другарске безе буду луче, оспонци на трнобитим путевима чудне жиботне бити.



Мартинковић Милица IVз

На часу географије професор је предавајући лекцију рекао: "Земљиште настаје труљењем биљака и распадањем животињских животињаца".

Један наш професор врло често мијеша падеже акузатив и локатив, па је једном приликом рекао: "Хајде ти мала, у трећу клупу, изађи пред таблом".

Једна професорица је, трудећи се да докаже ђацима да су то градиво већ учили, односно, да им је она то предавала, казала: "Па, како не знате? Учили смо то на једном од наредних часова".

По завршетку часа док се професор спремао да изађе неколике ученице, које нијесу биле оцијењене из тог предмета, питале су га које ће их градиво испитивати за оцјену, а он је одговорио:

"Бевојке пуштите ви школу, има много важнијих ствари од школе, важно је да се пролази".

